



GŁOS ROBOTNICZY



PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

ŁÓDŹ, WTOREK, 27 KWIETNIA 1948 ROKU

Nr 115 (1043)

Dzieje zdrady Becka

**na procesie Alberta Forstera w Gdańsku
Minister Grosz opisuje przed Trybunałem Narodowym
historię kumania się sanacji z Hitlerem**

GDANSK (PAP.). W piętnastym dniu procesu przeciw Forsterowi, Najwyższy Trybunał Narodowy, mając na uwadze, że sprawa stosunków polsko-gdańskich w okresie przed 1 września 1939 r. nie została jeszcze dostatecznie wyjaśniona, wznowił postępowanie dowodowe i wysłuchał ekspertyzy rzecznika Ministerstwa Spraw Zagranicznych ministra Wiktora Grosza.

Minister Grosz scharakteryzował międzynarodową sytuację polityczną, jaka istniała w latach trzydziestych. Niemiecki narodowy socjalizm, w którego planach leżał już od samego początku podbój świata rozpoczął dokonywanie t. zw. „Anschlussów”. Hitler jakkolwiek od razu zamierzał dokonać zaboru całych państw, poprzestął jednak na razie na stopniowym odrywaniu i przyłączaniu do Rzeszy poszczególnych ziem należących do tych państw. Był to manewr polityczny, mający na celu przyzwykczanie do takiego stanu rzeczy opinii światowej, dzięki czemu mógł on na razie uniknąć konfliktu zbrojnego. Hitler orientował się dobrze w tym, że ani Chamberlain, ani Dalcadier nie zgłoszą żadnego sprzeciwu wobec takiej polityki. Narodowi socjaliści wiedzieli również, że mocarstwa zachodnie liczą się z agresją Hitlera na Związek Radziecki i, że owa ewentualna agresja spotka się z ich aprobatą. Wykorzystując tego rodzaju orientację mocarstw zachodnich, Hitler dokonał kolejnych „anchlussów” Nadrenii, Austrii, Kłajpedy, Czech i zamierzał w ten sposób zrealizować aneksję Wolnego Miasta Gdańska. Ponieważ zabór Gdańska musiał być poprzedzony politycznym zrównaniem Wolnego Miasta z Rzeszą, Hitler nalegał na ten temat oskarżonego Alberta Forstera.

Z kolei minister Grosz omówił uprawnienia przysługujące Polsce na terenie Wolnego Miasta na mocy traktatu wersalskiego oraz konwencji paryskiej, podkreślając, że prawa te zostały przyznane Polsce ze względu na identyczność interesów Polski i Gdańska. Tak zwany „powrót Gdańska do Rzeszy”, który wysunięty został jako hasło naczelne przez Alberta Forstera podczas akcji gleichschaltowania Gdańska nie był zatem sprawą polityki polsko-niemieckiej, lecz sprawą międzynarodową.

Już sam anchluss polityczny, realizowany przez oskarżonego Forstera — powiedział minister Grosz — był naruszeniem prawa między-

narodowego nawet w wypadku, gdyby później nie nastąpił zabór Gdańska, co jednakże stało się faktem.

Rzesza niemiecka nie miała prawa mieszać się do spraw polsko-gdańskich. Starała się ona zdobyć drogą faktów możliwość ingerencji w te sprawy. Oskarżonemu Forsterowi udało się do takiego stanu rzeczy doprowadzić. Odnosnie osoby oskarżonego, biegły pod kreślił, że Forster sprawował kontrolę nad senatem gdańskim wbrew postanowieniom umów międzynarodowych, a później, łamiąc już jawnie konstytucję Gdańska, ogłosił się naczelnikiem państwa. Naruszając statut Wol-

nego Miasta stworzone oddziały SS, które z jednej strony były narzędziem terroru politycznego, uprawianego przez NSDAP od roku 1933, a z drugiej strony siłą zbrojną, która miała być użyta w momencie przyłączenia Gdańska do Rzeszy. Forsterowi udało się podporządkować sobie nie tylko organa partyjne, ale i władze państwowe Gdańska. Od tego czasu, ośrodek dyspozycyjny dla władz gdańskich przeniesiony został z Wolnego Miasta do Berlina. Dlatego też nie tylko sam zabór ale już samo przygotowanie do zaboru było naruszeniem prawa międzynarodowego.

(Dalszy ciąg na str. 2-e)

Wiece 1-majowe z udziałem władz naczelnych PPS i PPR

W dniu 1 maja odbędą się w całej Polsce tradycyjne wiece, organizowane przez Komitety Obchodu Święta Klasy Robotniczej.

W czterdziestu najważniejszych ośrodkach miejskich kraju na wiecach tych przemawiać będą przedstawiciele władz centralnych PPS i PPR. W tych samych miastach odbędą się w przeddzień Święta Majowego 30 kwietnia akademie z przemówieniami reprezentantów KC PPR i CKW PPS. Na akademiach przemawiać będą z ramienia Komitetów Pierwszomajowych przedstawiciele jednej lub drugiej

partii robotniczej. Natomiast na wiecach przemówienia wygłoszą przedstawiciele obu partii.

W Warszawie na akademii przemawiać będzie tow. Wł. Gomułka - Wiesław, na wiecu — tow. Wiesław i tow. Cyrenkiewicz.

Katowice: na akademii przemawia tow. Cyrenkiewicz — na wiecu zaś tow. Zawadzki i tow. Cwik.

W Łodzi na akademii przemówienie wygłosi tow. min. Skrzyszewski — na wiecu zaś — tow. Skrzyszewski i tow. Rapacki.

Marszałek Sokołowski



Naczelnik dowódca radzieckiej straty okupacyjnej — marszałek SOKOŁOWSKI złożył protest na Radzie Sowieckiej w Berlinie przeciw stałemu łamaniu uchwał pocztowych przez Anglosasów i tworzeniu oddzielnych państwa w zachodnich Niemczech.

Gwałtowne walki w Grecji

Wojska Markosa zadają ciężkie straty bandom Sophulisa

RZYM (PAP.). Korespondent wojenny agencji Elefiteri Ellada komunikuje, że trwające od 10 dni gwałtowne walki w Rumeli nie przyniosły oczekiwanych przez reżym grecki sukcesów. Oddziały wojsk gen. Markosa z powodzeniem odparły ataki przeciwnika zadając mu przy tym poważne straty.

I tak w rejonie Valtos zmuszono wojska rządowe do odwrotu, a w Topolanie rozbito zupełnie 2 kompanie monarcho-faszystowskie, zdobywając przy tym w znacznej ilości materiały wojenne. Armia demokratyczna zaatakowała silnie przeciwnika w Klukos już za główną linią frontu.

Działalność wojsk gen. Markosa znacznie wzrosła i rozszerzyła się na wszystkie rejon Peloponezu.

RZYM (PAP.). Rozgłoszła Wolnej Grecji donosi, że dzień 1 maja będzie obchodzony na terenach wyzwolonych pod hasłem podwojenia wysiłków zmierzających do pokonania wojsk reżymowych. W wydanym apelu wezwano ludność całej Grecji do przystąpienia do masowej akcji sabotażowej oraz do przyłączenia się do szeregów armii demokratycznej.

Faszystowska prowokacja w Kolumbii

Agent niemiecki sprawca krwawych zamieszek

NOWY JORK. — PAP. — Jak podaje „New York Times”, śledztwo w sprawie zabójstwa Gaitana w Bogocie ustaliło, iż zabójcą Juan Rosierri, związany był z b. ambasadą niemiecką. Jego starszy brat był przed wojną szo-

ferem w ambasadzie niemieckiej. Juan Rosierri zaś sam wykonywał tam często funkcje gońca. Cały szereg osób twierdzi, że zabójca Gaitana zajmował stanowisko zdecydowanie faszystowskie.

Regularna wojna w Palestynie

Samochody pancerne i czołgi biorą udział w walce

TEL-AWIW (RAP). Jak donosi Radio Irgun walka o Jaffę trwa z nieustannym napięciem. Wczoraj doszło do ostrego starcia między oddziałami żydowskimi, które posługiwały się samochodami pancernymi i czołgami arabskimi.

Obie strony walczące używały w walce dział przeciwczołgowych. Po stronie Żydów jest 4 zabitych i 6 rannych. Straty Arabów wynoszą ponad stu zabitych. Straty Anglików nie są znane.

Z Jaffy donoszą, że z pomocą walczącym Arabom przybyły tu oddziały Legionu Arabskiego, które zajęły pełne pozycje na froncie walki. Również oddziały Irgun otrzymały posiłki.

BEJRUT (RAP). Wczoraj w nocy została rzucona bomba w żydowskiej dzielnicy miasta. Ofiar żadnych nie było.

NOWY JORK (RAP). Wczorajsza „New York Herald Tribune” w związku z wypadkami w Palestynie donosi, że podczas gdy ONZ dyskutuje w sprawie przyszłości Palestyny, Żydzi w Palestynie faktycznie tworzą państwo żydowskie. Armia żydowska w Palestynie okazała się potężnym instrumentem wojskowym. Za pomocą tej armii Żydzi zdobyli sporne terytorium Haify, obecnie projektują operacje bojowe na wielką skalę. Walki w Palestynie coraz bardziej tracą charakter partyzancki i przekształcają się w regularną wojnę.

LONDYN (PAP.). Z Kairu donoszą, że dziennik egipski „Al Misri” stwierdza, iż po rozmowach regenta Iraku — Abdulla Illacha z królem egipskim Farukiem — postanowiono

wezwać wszystkie państwa arabskie do wysłania regularnych wojsk do Palestyny dla walki przeciwko oddziałom żydowskim. Król Transjordanii — Abdullah — ma osobiście stanąć na czele oddziałów arabskich, które wkroczą do Palestyny.

LONDYN (PAP.). W brytyjskim ministerstwie spraw zagranicznych zdementowano wiadomość podaną przez dziennik „Daily Mail”, jakoby rząd brytyjski postanowił zakończyć mandat nad Palestyną w dniu 5 maja zamiast 15 maja, jak pierwotnie podano do wiadomości. Potwierdzono raz jeszcze, że mandat będzie zakończony w dniu 15 maja i, że ostatnie wojska brytyjskie wycofają się z Palestyny do dnia 1 sierpnia b. r.

Posiedzenie Rady Państwa

WARSZAWA PAP. — Rada Państwa na swym kolejnym posiedzeniu odbytym w dniu 26 kwietnia b. r. pod przewodnictwem ob. Prezydenta R. P. zatwierdziła szereg projektów rządowych, dekretów, a ponadto budżet zwyczajny m. st. Warszawy na 1948 r. Na posiedzeniu tym byli obecni przedstawiciele samorządu Stolicy z przewodniczącym Stołecznej Rady Narodowej ob. Sankowskim i prezydentem miasta ob. Tołwińskim na czele.

Powstanie Akademickiego Komitetu Jedności Organizacyjnej

Dnia 25 b. m. odbyło się wspólne zebranie Prezydiów czterech organizacji akademickich: AZWM „Życie”, ZNMS, ZMW „Wiel” i ZMD, na którym wyłoniono 12-osobowy Komitet Jedności. Prezydium Komitetu ukonstytuowało się następująco: PRZEWODNICZĄCY SCHA-BOWSKI ZBIGNIEW (AZWM „Życie”), 1-szy wiceprezes Strożek Bolesław („Wiel”), 2-gi wiceprezes Poznańska (ZNMS) i sekretarz Migala Henryk (ZMD).

Komitet Jedności będzie kierował pracami przygotowawczymi do zjednoczenia wszystkich organizacji akademickich.

Wszyscy na front współzawodnictwa pracy!

DZIEJE ZDRADY BECKA

(Dokończenie ze str. 1-ej)

Następnie biegły omówił szczegółowo historię ograniczeń praw polskich w Gdańsku, kładąc zwłaszcza nacisk na terror stosowany przez hitlerowców wobec polskich władz celnych, które były świadkami przemytu materiałów wojennych z Rzeszy do Gdańska. Dochodzenie tych spraw w sądach gdańskich było niemożliwe ze względu na opanowanie sądownictwa przez hitlerowców.

Sanacja pakt z Hitlerem

Z kolei biegły przeszedł do omówienia roli jaką odegrała polityka rządu sanacyjnego w sprawie Gdańska. Biegły stwierdził, że sanacja mało zwracała uwagę na niebezpieczną sytuację wewnętrzną w Gdańsku, ponieważ wychodząc z podobnych założeń ideowych jak hitleryzm, starała się o jak najlepsze stosunki z Rzeszą niemiecką, czego ukoronowaniem było podpisanie w roku 1934 paktu o nieagresji z Niemcami.

To prohitlerowskie nastawienie rządu sanacyjnego uczyniło niemożliwym jakąkolwiek interwencję w wypadkach naruszania praw polskich w Gdańsku. Niezależnie od tego jednak, że polityka ministra Becka ułatwiała hitlerowcom zrealizowanie planu przyłączenia Gdańska do Rzeszy, główną winę za zabór Wolnego Miasta, a przed tym za jego polityczną zgłuszceniową z Rzeszą, ponoszą oczywiście hitlerowcy.

Przewodniczący: Jaki był stosunek Anglii i Francji do sprawy gdańskiej?

Biegły: Państwa te uprawiały, podobnie jak w stosunku do innych krajów, które stawały się ofiarami Hitlera, politykę ustępstw. Nazywano to „karmieniem bestii ludzkim mięsem” do czasu oczywiście, aż mięso to mogłoby się stać angielskim lub francuskim.

Przewodniczący: Czym należy wytłumaczyć bezsilność Ligi Narodów w wypadkach, gdy w Gdańsku potrzebna była międzynarodowa interwencja?

Biegły: Liga Narodów w owym czasie nie była już instytucją mającą na celu zachowanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, ale stała się instrumentem rozgrywek politycznych.

Na pytanie ławnika Stefanika, czy oskarżonego Forstera należy uważać za emisariusza obcego mocarstwa na terenie ościennym, biegły odpowiada twierdząc, dodając przy tym, że właściwa rola Forstera będzie oświetlona dostatecznie dopiero wówczas, kiedy się uzupełni, że mocarstwo to było drapieżne, gwałcące traktaty międzynarodowe i dopuszczające się oszustw politycznych.

Na pytanie prokuratora Kurowskiego, czy istnieją źródła drukowane, określające sprawę gdańską w okresie międzywojennym, biegły wymienia m. in. „polską biłą księgę”, dokumenty ujawnione w procesie norymberskim, ostatnio ogłaszane dokumenty radzieckiego ministerstwa spraw zagranicznych, literaturę pamiętnikarską oraz zbiory przedwojennej prasy lewicowej.

Hitler bronił Becka

Prokurator Kurowski: Czy podpisując w r. 1934 pakt o nieagresji, Hitler gwarantował nienaruszalność zachodnich granic Polski?

Biegły: Tak, Hitler mówił o tym, a wartość jego oświadczeń wyszła na jaw w kilka lat później. Gwarantacja granic zachodnich, jakkolwiek nie kładziono na nią specjalnego nacisku, wprowadzona była po to, aby nie podkopywać sytuacji ministra Becka.

Prokurator Kurowski: Czy w chwili podpisywania z Polską paktu o nieagresji, Rzesza niemiecka miała już takie pakiety z innymi państwami?

Biegły: Nie, pakt o nieagresji z Polską był pierwszym tego rodzaju manewrem niemieckim na terenie międzynarodowym. Był to nie jako biliet wejścia na arenę międzynarodową.

Prokurator Kurowski: Czy pakt o nieagresji był podpisany na skutek tego, że Beck chciał się przeciwstawić jakiemś Innemu mocarstwu?

Biegły: Podpisując pakt, podkreślano zgodę na przeciwstawienie się Związkowi Radzieckiemu.

Przewodniczący: Jak było stanowisko rządu polskiego w chwili, kiedy Hitler wysunął jawne żądanie przyłączenia Gdańska do Rzeszy?

Biegły: Rząd sanacyjny orientując się w roku 1938, że kapitulacja wobec żądań Hitlera nie odniosłaby pożądanego skutku, zaczęła szukać gorączkowo nowych sojuszników i porzucała swoje prohitlerowskie stanowisko.

Sanacja nie poszła jednak drogą najprostszą i jedyne słusznego rozwiązania, jakim byłoby nawiązanie przyjaznych stosunków ze Związkiem Radzieckim, ale przeciwnie, starając się nie dopuścić Związkowi Radzieckiemu do antyhitlerowskiego frontu, poszukiwała pomocy u Anglii i Francji. Anglia i Francja były, jak wiadomo, daleko. Tęgo rodzaju politykę można nazwać zdradziecką wobec własnego kraju.

Następnie na pytanie prokuratora Siewierskiego, czy sytuacja polityczna w Gdańsku nie wywoływała niepokojów w Lidze Narodów. Biegły odpowiedział, że Liga Narodów nie była w tym jednym wypadku nie interweniowała, gdy namierzono umowy międzynarodowe. Nie było również interwencji Ligi w sprawie pełnomocny Łychowski.

Na czele delegacji polskiej stoi minister

Europa może się odbudować sama bez zamorskiej pomocy - oświadczył przewodniczący kom sji gospodarczej ONZ — Myrdal

GENEWA PAP. — Sekretarz europejskiej komisji gospodarczej ONZ, wybitny ekonomista szwedzki Gunnar Myrdal wygłosił na pierwszym posiedzeniu trzeciej sesji europejskiej komisji gospodarczej ONZ przemówienie, poświęcone sytuacji gospodarczej Europy. W sesji biorą udział przedstawiciele wszystkich krajów europejskich z wyjątkiem Hiszpanii, która nie została zaproszona, oraz Portugalii, która nie przysłała delegacji.

Projekt protokołu był sporządzony przez

jednego z współpracowników Heinego, który podobnie jak i Heine — był podczas wojny agentem angielskiego wywiadu. Opierając się na wiadomościach z dobrze poinformowanych źródeł, dziennik pisze, że Heine osobiście położył szereg ostatnich poprawek w przedłożonym mu projekcie protokołu.

Kto sfałszował protokół „M”

BERLIN (PAP). Dziennik „Neues Deutschland” stwierdza, że inspiratorem sfałszowania protokołu „M” jest członek zarządu i szef propagandy schumacherowskiej partii SPD — Fritz Heine.

Projekt protokołu był sporządzony przez jednego z współpracowników Heinego, który podobnie jak i Heine — był podczas wojny agentem angielskiego wywiadu. Opierając się na wiadomościach z dobrze poinformowanych źródeł, dziennik pisze, że Heine osobiście położył szereg ostatnich poprawek w przedłożonym mu projekcie protokołu.

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Projekt protokołu był sporządzony przez

Trzęsawisko zysku i wycisku

Wybory pachnące naftą

Giełdy inkasują „sukcesy” de Gasperiego

Pierwsza reakcja (według doniesień korespondenta agencji Reutersa) na giełdach Rzymu, Londynu i Nowego Jorku po ogłoszeniu wyników wyborów we Włoszech była zmienna.

Na giełdzie rzymskiej podniosły się natychmiast akcje trustów Viscosa i Catini (kapitał watykański) oraz koncern Fiat (kapitał amerykański). Korespondent Reutersa wyjaśnia, że „jest to wynikiem świadomości, iż przynajmniej na najbliższe 5 lat tym koncernom nie grozi”.

Na giełdzie londyńskiej pierwsze rezultaty wyborów włoskich spowodowały znaczną ożywienie, a w szczególności haussę na akcje przedsiębiorstw nie tylko włoskich, ale też greckich, zachodnio-niemieckich i irańskich (Anglo-Iranian Oil Co). Haussa ta — tłumaczy znow korespondent — jest spowodowana ogólnym wzrostem zaufania do zysków, jakie te przedsiębiorstwa wykażą w najbliższej przyszłości.

Na giełdzie nowojorskiej „zwycięstwo de Gasperiego” stało się sygnałem do zwiększenia obrotów i notowań akcjami wielkiego koncernu naftowego Standard Oil. „W takich warunkach — pisze korespondent Reutersa — przypuszczamy, że Standard Oil przystąpi obecnie do nowych wierzeń na terenie Włoch, które zostały wstrzymane w okresie przedwyborczym”.

Ta ostatnia wiadomość zasługuje na uwagę, gdyż odsłania kulisy szczególnych zainteresowań amerykańskich trustów naftowych losami rządu de Gasperiego.

Nazwa „Standard Oil” nie jest obca Włochom. Przed wojną całkowicie wydobycie ropy naftowej we Włoszech, które wynosiło za ledwie 12 tysięcy ton rocznie, należało do koncernu „włoskiego”, którego 51 proc. akcji było własnością amerykańskiego trustu Standard Oil. To małe wydobycie ropy naftowej było rezultatem sabotowania nowych wierzeń przez amerykańskich kapitalistów, którzy szczerze chcieli utrzymać wysokie ceny na produkty naftowe.

Po wojnie, gdy w Ameryce poczęto odczuwać pewne trudności naftowe, a ceny odpowiadające

wiednio poszły w górę, Standard Oil otrzymał monopol na dalsze wiercenia we Włoszech w zamian za pomoc, udzieloną de Gasperiemu w otrzymaniu 100-milionowej pożyczki dolarowej w czasie jego pobytu w Nowym Jorku.

W okolicach Modeny i Bolonii wielkie tereny otoczone zostały policją i zamknięte drutami kolczastymi, a rząd de Gasperiego ogłosił, że udzielił nowej licencji Standard Oil na poszukiwanie ropy naftowej, „gdyż Włochom brak środków na samodzielną eksploatację źródeł naftowych”.

Oświadczenie to wywołało ostre protesty opinii publicznej we Włoszech i w okresie przedwyborczym de Gasperi obłudnie oświadczył, że „licencja nie jest jeszcze ostateczna i może ulec zmianie”. Obecnie zwyczaj akcji Standard Oil na giełdzie nowojorskiej wskazuje, że układ mimo oświadczeń wyborczych de Gasperiego, był i jest nadal w mocy. Giełda nowojorska należyście oceniła „sukces” de Gasperiego. Akcjonariusze monopolu amerykańskich liczą na nowe wysokie zyski we Włoszech.

Targi — okno na świat

Tłumy zwiedzających - Podziw cudzoziemców - „Żelazna Kurty-na” a rzeczywistość - Bogactwo eksponatów - Liczne transakcje

(Od specjalnego wysłannika „Głosu”)

POZNAŃ, w kwietniu.

Gdy na kilka godzin przed otwarciem Targów Poznańskich oglądałem tereny wystawowe, zasiane dosłownie odłamkami szkła, desek i strzępami papieru, wierzyć mi się po prostu nie chciało, aby rychło udać się mogło do prowadzenia tego wszystkiego do porządku. A jednak organizatorzy dotrzymali słowa. Jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej rozrzucone do niedawna po wszystkich kątach ekspozycyjnych i maszyny na czas znalazły się na swoim miejscu, a gdzie okiem sięgnąć, zapanaowała czystość i ład.

Poznaniacy, znani ze swej solidności, raz jeszcze udowodnili, że potrafią doskonale i sprawnie zorganizować sobie pracę.

Już w chwili po uroczystym przecięciu wstęgi załał pawilony Targowe i tereny wystawowe różnorodny i różnorodny tłum. Szczególną uwagę zwracały na siebie liczne grupy żywo rozprawiających cudzoziemców, gromadnie zwiedzających stoiska polskie oraz zagraniczne.

Korespondenci angielscy, amerykańscy i inni, zaczytani w artykuły o „żelaznej kurtynie” wyjść nie mogli ze zdumienia, że tak liczne firmy ze Szwecji, Francji, Włoch, Holandii i Danii, Belgii czy Szwajcarii uznały za stosowne i możliwe wejście z nami w ścisły kontakt handlowy.

Liczne stoiska polskie zaopatrzone są obok polskich również w napisy francuskie, angielskie i rosyjskie. Poważniejsi wystawcy krajowi zorganizowali u siebie obsługę obcojęzyczną i, dalebóg, ludzie ci rzadko kiedy odpoczywają. Charakter międzynarodowy Targów Poznańskich to pierwszy ich rys, rzucający się w oczy.

Związek Radziecki w roku bieżącym zajął aż dwa pawilony wystawowe i trzeci targowy, w którym odbywa się detaliczna sprzedaż doskonałego wina, sody, papierosów, konserw itp. Związek Radziecki wystąpił w sposób szczególnie okazały, a stoiska jego są dosłownie oblegane przez zwiedzających.

Pawilon międzynarodowy, obejmujący stoiska czeskie, jugosłowiańskie, bułgarskie i we-

Muzeum zabawek pod Moskwą

Jedno z najbogatszych w świecie Muzeum Zabawek w Zagorsku pod Moskwą obchodzi 30-lecie swego istnienia. Muzeum to, liczące przeszło 26.000 tysięcy eksponatów zorganizowane zostało w centrum starorosyjskiego prze myśłu zabawkarskiego, którego wyroby, a w szczególności artystyczne zabawki z drzewa, były już w XVIII wieku znane w całej Europie. Poszczególne działy Muzeum obejmują dzieje i rozwój zabawkarstwa w Rosji od wykopaliskowych prymitywnych figurek ludzi i zwierząt, rzeźbionych w kości, do skomplikowanych technicznie zabawek jak dworce kolej, elektrycznej, modele samolotów, traktorów itd.

gierskie jest również licznie odwiedzany. W stoisku marokańskim można kupić oryginalne, ale kosztowne wyroby skórzanego, a we francuskim perfumy i kosmetyki.

Szczególny tłok daje się zaobserwować wokół stoiska włoskiego, sprzedającego pomarańcze po 400 zł za kilogram, cytryny i wino włoskie. Niestety, najczęściej kiosk ten jest nieczynny, ponieważ albo sprzedaż „jeszcze się nie rozpoczęła”, lub dlatego, że „już wszystko wyprzedano”.

Za to bez przerwy trwa sprzedaż we wzorcowych sklepach detalicznych Centrali Tekstylnej. Goście z kraju i zagranicy chętnie zaopatrują się w jedwabie, tkaniny wełniane i bawełniane (przepiękne kretony), pończochy i inne artykuły włókiennicze.

Pawilony wytwórczości ludowej zalane są również przez tłumy kupujących. Lalki, maskotki, zabawki, wyroby z samodzielną i skóry znajdują szeroki zbył.

O rozmiarach obrotu hurtowego trudno jeszcze w chwili obecnej powiedzieć coś pewnego, ale nie ulega wątpliwości, że w czasie trwania Targów zawartych zostanie szereg korzystnych transakcji.

Myślę, że jednak ten, kto by sądził, że zwiedzają Targi tylko ci, co chcą tu coś kupić lub sprzedać. Już w ciągu pierwszych dwóch dni bawiło tu kilkadziesiąt tysięcy osób z Poznania i całego kraju, z których większość przybyła z ciekawości i najwyżej ogranicza się do nabycia jakiegoś drobiazgu na pamiątkę.

W barwnym tłumie gości rozpoznajemy znane nam sylwetki łódzkich przodowników pracy, a tu i ówdzie wydobywają się grupy górników odzianych w swe tradycyjne stroje. Włókniarze, metalowcy, górnicy, hutnicy i robotnicy wielu innych zawodów zwiedzają pawilony krajowe i zagraniczne darzą szczególną uwagę znane im z pracy maszyny i urządzenia. Każda nowość oglądana jest z wielkim zainteresowaniem i żywo komentowana. Personal obsługujący te urządzenia zasypany jest pytaniami, ale chętnie udziela objaśnień i nawet demonstruje działanie niektórych maszyn.

Największe zaciekaństwo wykazuje, rzecz prosta — młodzież. Młode pokolenie jest po prostu nieustraszone. Szczególny jego podziw wywołują potężne i często w ogóle nie znane w Polsce maszyny, wystawiane w pawilonie radzieckim. Ale o tym innym razem.

W. L.

Roczny plan w ciągu 11 miesięcy

Fabryka im. Strzelczyka idzie pewnie naprzód

Założa fabryki im. Strzelczyka postanowiła wykonać roczny plan w ciągu 11-tu miesięcy. Uchwalała ta bynajmniej nie jest, porównaniem się z motyką na słońce. Dowodzi tego wspieranie rozwoju wewnątrz-fabrycznego ruchu współzawodnictwa i coraz lepsze wyniki uzyskiwane przez jego uczestników. Zastęp współzawodników wzrósł tu w ciągu 3-ich miesięcy do 133. W tych dniach właśnie odbyło się wręczenie nagród zwycięzcom 3-go etapu wysiłku, to znaczy za miesiąc marzec. Niezmiennie charakterystyczna jest kłosa rozwojowa każdego z nich, z osobna. Przyjrzyjmy się choćby tylko grupie zdobywców pierwszej nagrody.

A więc tow. Władysław Doruch, ślusarz na montażu, członek PPR, po raz trzeci już zdobył I-szą nagrodę. W styczniu otrzymał ją za rekord w wysokości 305,5 procent normy, w lutym osiągnął już 323 procent, a w marcu 343,9 procent. Swoje własne rekordy bije tow. Adam Wohulczyk — tokarz, członek PPS, również trzykrotnie zdobył I-ą nagrodę. W styczniu wyrobił on 395,4 procent, w lutym oślał nieco, bo uzyskał „tylko” 377 procent.

w marcu za to zrównał się, osiągnął 411,6 procent normy. Uczeń jego, wychowanek fabryki im. Strzelczyka, 21-letni ob. Czesław Bartoszek idzie w ślady swego mistrza. Do współzawodnictwa przystąpił dopiero w II-gim etapie i od razu zdobył I-szą nagrodę, teraz zdobył ją po raz drugi, osiągając 206,7 procent normy. Tow. Roman Cygan — ślusarz oddziału kotłowni i radiatorów, członek PPS, dwukrotnie zwycięzca „skoczyl” z 277,6 procent w lutym na 314,4 procent w marcu. Ob. Piotr Przybyła, tokarz, miał w lutym 273,7 procent, a w marcu — 288,5 procent. Tow. Józef Wasiak — próbierz, członek PPS, wyrobił w lutym 237,7 procent, a w marcu 270,3 procent. Ob. Sogański — modelarz, poszedł w marcu naprzód o 12 procent (271,5 — 283,3 procent). Ob. Stanisław Stanisławski — ślusarz na montażu, zdobył w styczniu i w lutym II nagrodę, w marcu zaś I-szą (276,6 procent). Tow. Stanisław Zerek — formierz ręczny, członek PPR, zdobył I-szą nagrodę, jako czołowy rekordzista swojej grupy, osiągając w tzw. rekordzie usprawnionym 194,8 procent. Ob. Józef Chmieleński — formierz maszynowy, zdobył w stycz-

niu II-gą nagrodę, a teraz nagrodę I-szą, osiągając 209,8 procent normy. Tow. Zygmunt Lalek — heblarz maszynowy, członek PPS, miał w styczniu III-cią nagrodę, w lutym zaś i w marcu już I-szą (253,8 procent normy).

Warto zaznaczyć, że każdy zgłaszający się do współzawodnictwa zostaje przydzielony do grupy, odpowiadającej jego kwalifikacjom i w ramach tejże grupy Śąd Współzawodnictwa orzeka, kto zwyciężył. Jedynym słabym punktem ruchu współzawodnictwa w Państwowym Fabryce Obrabiarek im. Strzelczyka, jest to, że dociera on słabo do najmniej wykwalifikowanych pracowników. A przecież i ci nie stoją w miejscu, i ci rozwijają się i osiągają stale coraz lepsze wyniki pracy. Warto by było — za przykładem nowej Tkalni PZPB Nr 1, zorganizować współzawodnictwo i wśród tych, którzy uzyskując dotychczas słabe wyniki wydajności, nie mają odwagi doń przystąpić. Zwycięzcą takiego wysiłku byłby ten, który najszybciej idzie naprzód, nawet o ile nie dochodzi jeszcze do 100 procent normy. Wyszłoby to na dobre i samym współzawodnikom, i firmie, jako całości.

H. W.

GEN. MIECZYSLAW MOCZAR

W WALCE

O NIEPODLEGŁĄ

BRYGADY AL - ZIEMI KIELECKIEJ - W AKCJI BOJOWEJ

Nie mogę w tej chwili dokładnie określić, ale jak sobie przypominam, nie dłużej, jak po jakichś trzech godzinach na niebie ukazały się sowieckie szturmowce „Ry” — samoloty, które Niemcy nazywali „Czarna śmiercią”.

Kierunek samolotów prowadził właśnie na Odrowąż. Śmiejąc się z „Jankiem” podziwiamy sprawność Armii Czerwonej. Za kilka chwil posypały się serie z pikułujących samolotów. Nasze m.p. znajdowały się w odległości 8 — 9 km. od Odroważa.

Po pewnym czasie nastąpiła silna detonacja, a po niej co kilka sekund następna. Detonacje trwały przez 6 godzin.

W okolicy wśród Niemców powstała panika, gdyż sądzono, że Sowietci przedarli się na tyły frontu. Pociąg naładowany amu-

nicją rwał się w powietrzu, powodując w okół ogromne spustoszenie. Tor kolejowy został poprostu przeniesiony.

Było to w zasadzie zasługą organizacji terenowej pow, koneckiego i jej kierownika tow. „Chrusta”.

Pow. konecki posiadał dobrze zorganizowaną siatkę wywiadu, oraz doskonałych łączników, którzy każdą wiadomość z terenu (np. przybycie nowych jednostek niemieckich, ich m. p., uzbrojenie itp.) przekazywali natychmiast do sztabu.

Organizacja konecka zastrzegła sobie na miano jednej z najlepszych organizacji woj. kieleckiego.

W pow. koneckim podobnie jak i w powiecie ostrowskim został zorganizowany i wyruszył do walki z okupantem w 1942 roku pierwszy oddział Gwardii Ludowej

15

pod dowództwem tow. „Chrusta”.

Obecnie oddział sztabowy posiada cały szereg działni partyzantów z tych terenów jak np. tow. PIĘTKA, tow. JEDYNAK i wielu, wielu innych, których nazwisk w tej chwili sobie nie przypominam.

9 sierpnia doniósł nam wywiad, że do wsi Gustawów przyjechał batalion saperów, którzy mieli przygotować bliżej nieznane nam umocnienia. Postanowiliśmy go zniszczyć.

Wies Gustawów leżała około 1000 mtr. od naszej leśnej krainy. Wraz z „Jankiem”, „Wiślickim”, „Zygmunt” i „Włodkiem” wyszliśmy na skraj lasu, by się dokładnie przyjrzeć jej położeniu. Doszliśmy do wniosku, że o zmroku zaatakujemy nieprzyjaciela. Pytamy skąd przychodzi i z jakiej wsi. — ciela. Na drodze zatrzymaliśmy chłopca. — Pokazuje nam palcem, że właśnie z Gustawowa. Pytamy dalej: ilu jest Niemców we wsi i w których chałupach są zakwaterowani. Chłopiec ten nazwiskiem Młodawski Bolesław, później służył do końca wojny w oddziałach partyzanckich, wyjaśnił nam, w których chałupach Niemcy przebywają: „tam w końcu wsi, ten murowany budynek — to była przed wojną szkoła. Tam mieści się sztab z radiostacją” i wliczył kilkadziesiąt domów.

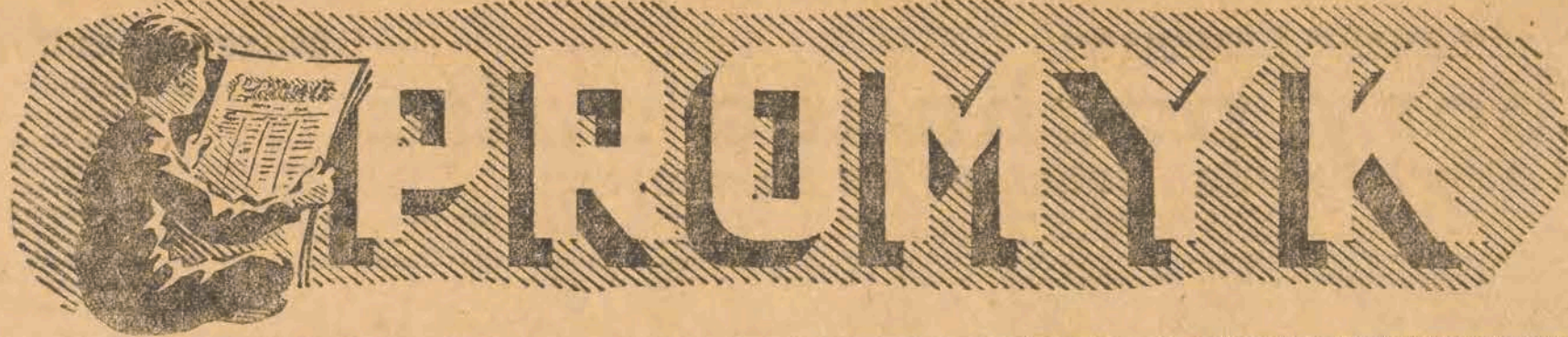
Opracowaliśmy plan działania: wieś na leżało obejść z drugiej strony, by zamknąć odwrót nieprzyjacielowi. Na dom murowany, gdzie znajdował się sztab zabrali

„Wiślicza” i „Władka” i drużynę uzbrojoną w automaty. „Zygmunt” z plutonem został na końcu wsi, mając za zadanie kierować ogniem w wskazanym kierunku. Na pozostałe domy wyznaczono po drużynie.

Posuwaliśmy się w 200-tu ludzi ci-chutko pod wieś. Atak na szkołę był sygnałem zaatakowania pozostałych budynków. W walce tej w pierwszej chwili został ranny członek sztabu obwodu „Wiślicza”. Rana była dość poważna — postrzał w nogę — rozbita kość. Po 15-tu minutach w walce kilkunastu Niemców poddało się, niewielka część zbiegła, a reszta została wybita. „Wiślicza” przewieziono natychmiast do jednostki, my zaś pozostaliśmy, by zabrać nasze trofea. Zdobyć była dość pokaźna. Dziesiątki koni, wozów, sporo broni maszynowej i wielki ciężarowy samochód, który niestety, zmuszeni byliśmy spalić.

„Wiślicza” ciężko ranny potrzebował lekaarskiej pomocy. Koniecznym był zabieg chirurgiczny. Zgodnie jednak z jego życzeniem odstawiliśmy go do garnizonu, gdzie kurował się aż do zakończenia wojny. Obecnie piastuje stanowisko wojewody kieleckiego. Poza „Wiśliczem” mieliśmy jeszcze kilku rannych żołnierzy. Za poważnie rannych uważano jedynie takich, którzy mieli przy postrzale naruszoną kość. — Wszyscy pozostali byli uważani za zdrowych, jak ryba.

ID. c. n.



Ludwik Jerzy Kern

Pierwszomajowa piosenka

Dzwoni, dźwięczy w ulicy,
Pierwszomajowej ulicy,
Potężny jak dynamit,
Pierwszomajowy śpiew —
Idzie tłum ludzi twardych,
Jak młoty, jak oskardy,
Z wiarą i sztandarami
Gorącymi, jak krew,

W każdej świąt ulicy
Jednakowo jest dziś,
Idą z pieśnią wiśniarze,
Poeci i ślusarze,
Uczni i górnicy,
Ciężka praca i myśl.

Idą młodzi i ręce —
Jeden rytm
Jedno serce.
Serce złotem się świeci,
A rytm dźwięczy, jak stal —
Patrz, śpiewają piosenkę
Trud pod ręką z postępem,
Idą szczęściu naprzeciw
W lepszą przyszłość i dal.

Hipolit Rosiecki

Pierwszy Maj

Święto pracy. Niech żyje praca
Nasza trudna, mozolna, szkolna
Ku nam Polska oczy swe zwraca
My rośniemy, rośniemy z wolna
Polski Jutro do nas należy,
Ty przechodni Jutro swe znaj
Patrz nam w oczy, w oczy młodzieży,
Patrz jak świeci się Pierwszy Maj!

Kto nie idzie z nami w pochodzie
Niechaj patrzy z okien, balkonów,
Niech zobaczy jak idzie młodzież
Polska młodzież, biało-czerwona.
Dzisiaj święto Pierwszego Maja
Dziś we flagi zdobi się kraj,
Maj, zielenią parki przystraja,
My, czerwienią stroimy Maj.

Zieleń parków, czerwienią sztandarów,
Błękit nieba: śmieją się do nas,
Kiedy środkiem ulic, bulwarów
Idzie młodzież biało-czerwona.
Wiosna z nami, jesteśmy wiosną
Jak ku słońcu rosnący gaj.
Pieśń śpiewamy, tę pieśń radosną:
Niechaj świeci się Pierwszy Maj!

Jan Marcin Szancer

Panna Kukalska i maj

— Otóż to!... Raz przecież mogłaby przybyć punktualnie, ale ona sobie lekceważy wszystkich i wszystko — powiedziała wilga.
— Phhh!... gwizdnął kos, aż się przebudziła stara sowa w wypruchniałej dziupli, wystawiła wielką, uszatą głowę i zapytała:
— Co tam znowu? Czy musicie tak głośno rozmawiać o swoich głupstwach, których wcale nie jestem ciekawa...
— Po co w takim razie się pytasz — odpowiedział niegrzecznie czyżyk — a poza tym sprawa jest rzeczywiście nudna, panna Kukalska znowu się spóźniła.



— Tego już za wiele — zahuczała sowa; co roku musimy się wszyscy denerwować, czy ona raczy wygłosić swoje kukające przemówienie. — Moglibyśmy wybrać jakiegoś innego ptaka, któryby godniej potrafił powitać nadchodzący Maj.

— Na przykład, mnie — zawołał czyżyk. — czy to nie wszystko jedno „zakukać” i „zapukać”. — Ja podejmuję się zapukać...
— Jeśli już chodzi o „kukanie”, to najlepiej zastąpiłoby je „hukanie” — skarciła dziecięcą sowa i dumnie nastroziła pióra.
— Albo „gwizdanie” — wtrącił się znowu kos.

Wilga kołysała się na cienutkich łapkach, ze śmiechu. — On chciałby wygwizdać nadchodzący Maj, też pomysł.

W tej chwili nad lasem przelatywał bocian; zatoczył koło nad gromadką sprzeczekających się ptaków i opuszczył się na koronę dębu.

— Tak być dalej nie może! — zaklekał zdecydowanie. — Wszyscy się znamy, mamy

swoje gniazda, swoje zwyczaje, czas odlotu i czas powrotu. — Jedne z nas lecą do Hiszpanii, inne do Egiptu, niektóre nawet w głąb Afryki, a wszystkie wracają na czas. Tylko o kukulce nie wiem...
— O, przepraszam — przerwała wilga — wiemy i to wszystko najgorsze — Przede wszystkim nie ma gniazda...
— I podrzuca ją innym ptakom — gwizdał przeraźliwie kos.

Ale bocian uderzył go silnie dziobem w kark. — Nie udzielił ci głosu i zapamiętaj sobie, że... milczenie jest złotem...
— Złoto! Złoto!... — gdzie złoto? — skrzeczała sroka, która nadbiegła w podskokach...
— Tu nie o złocie mowa, tylko o kukulce — burknęła sowa...
— Kukulka? — No oczywiście, więc już wszyscy wiecie, że w tym roku wcale, ale to wcale... — sroka sejszyła głos do szeptu — nie poleciała na Południe...
— Więc gdzie spędziła zimę? — zawołał chórem zdziwione ptaki.

— Tego nie mogę wam tak dokładnie powiedzieć, w każdym razie widziano ją w mieście, opowiadał mi o tym, pewien stary wróbel...
— Więc kto ostatecznie wystąpi przed Majem w roli kukulki? — jęknęła rozpaczona sowa — to po prostu okropna historia, co za wstyd!...

Tymczasem panna Kukalska przeżywała rzeczywiście niezwykle przegody.

Jesienią, jak zwykle, wybrała się w podróż. Przelatywała nad miastem, kiedy nagle spostrzegła na oknie jakiegoś starego domu pięknego ptaka. Kukulka na ogół nie lubi towarzystwa, ale ten ptak wydał jej się jakiś zupełnie inny. Polyskiwał w słońcu, jakby był nie z pióra, a na przykład z porcelany, a poza tym stał trochę sstawnie, ale za to bardzo wytwornie.

Panna Kukalska sfrunęła na parapet i wtedy zauważyła, że ptak jest podobny do niej, miał tylko ładniejsze kolory.

— Kukul! — zawołała na powitanie, ale ptak nie raczył się odezwać.

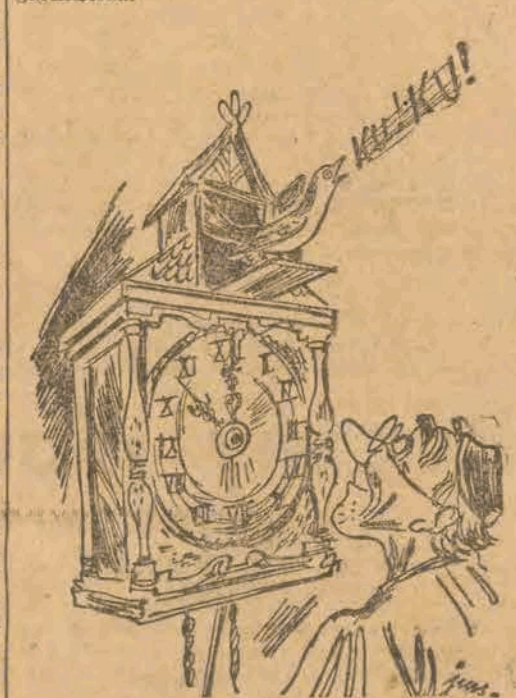
— Kukul! kukul! — kukula zniecierpliwiona, — nie udawać głuchego — i dziobnęła go w skrzydełko.

Piękny ptak przewrócił się, potoczył po parapiecie i spadł z okna.

— Fruwaj! — chciała zawołać przestraszona.

na kukulka, ale głos uwiązł jej w gardle. — Stała tak zdębtwiała z przerażenia i wtedy poczuła, że bierze ją jakaś wielka, pomarszczona ręka i niesie w głąb pokoju.

— No spróbujmy jeszcze raz, może teraz będziesz kukala — mówił stary zegarmistrz, wstawiając kukulkę do małego domku na zegarze. Drzewiczki zatrzasnęły się i panna Kukalska została w ciemności. Pod jej nóżkami tykotało coś, chrobotalo miarowo. Zadźwięczała sprężyna i z wnętrza zegara rozległo się uroczyście: bum! Drzewiczki odskoczyły, więc kukulka zakukała radośnie: kukul! Przed sobą zobaczyła uśmiechniętą twarz starego zegarmistrza.



— No, wiedziałem, że się w końcu uda — mruczał z zadowoleniem zegarmistrz, zamykając troskliwie drzewiczki. Śledziła cichutko, zdawało jej się, że to trwa całe lata, a to była tylko godzina. I znowu otworzyły się drzewiczki. Tym razem zdążyła zakukać dwa razy, po następnej godzinie już trzy razy...
— Ostatecznie, nie jest mi tutaj najgorzej — pomyślała — nigdy nie miałam gniazda, a ten domek podoba mi się, zegarmistrz również jest miły... trochę stary, ale podobno ludzie starzy są mądrzy. Zostanę tu jakiś czas...

Dobrze im było razem, zegarmistrz pracował, kukulka kukala. Tylko że sprzedaż zegarów było coraz gorzej. Nikt w mieście nie chciał kupować staroświeckich ściennych zegarów z wagami, wszyscy wolili nowe, nikłowe budziki, hałaśliwe i zrozumiałe.

— Zaniosę zegar z kukulką na wieś, może go tam jeszcze kupią, — pomyślał zegarmistrz, wziął zegar na plecy i powędrował.

Droga wiodła przez las... a w lesie było zebrane ptaków, w sprawie kukulki...
A wszystko to, działo się pierwszego maja o święcie.

Na spotkanie zegarmistrza wyszedł z gąsienic młodzieniec w zielonym płaszczu, całym pokrytym drobniutkimi listeczkami. Nawet z kapelusza wyrastały zielone pędy.

Młodzieniec uśmiechnął się do zegarmistrza, że aż się staremu zrobiło ciepło koło serca. Widać gorące spojrzenie przeniknęło nawet zegar, bo nagle odskoczyły drzewiczki i kukulka wyfrunęła, trzepocząc skrzydełkami. Usiadła na dłoni młodzieńca i zakukała: kukul! Witaj nam Maju!

— Wiedziałam, że się na tym skończy — powiedziała niechętnie sowa — ciekawa jestem tylko, co teraz zrobi biedny zegarmistrz z zepsutym zegarem.

— Phil! — gwizdnął kos.

A kukulka, odkukawszy swoje powitanie, pofrunęła z powrotem w drzwi zegarowego domku. Drzewiczki zatrzasnęły się, zegarmistrz powędrował dalej a ja właśnie skończyłem pisać moją bajkę. Wszystko musi mieć przecież jakiś koniec.

WIEWIÓRKA I MAŁPA.

Jeszcze w zielonej skórze
Dostał się orzech wiewiórze,
Ledwie go dotknęła drobnymi zębami
— Jakże mnie — rzecze — moja matka mami,
Nieraz mi opowiadała,
Że orzeszek — potrawa arcydoskonała,
Dziękuję za nią. Wtem rzuci orzechem.
Podniosła go małpa ze śmiechem,
Bierze w łapki, rozłupuje,
Smaczny owoc wydłubuje.
A gdy go zjada sama
Rzecz wiewiórze: dobrze mówi mama,
Dobry orzech, lecz trzeba zgryść wprzód.
Musi pracować, kto chce mieć wygodę.

ODPOWIEDZ.

Drogi Wiesiu! Z listów twych widzę, żeś chłopak „z głową na karku”. Bajka Jachowicza, którą przysłałeś jest rzeczywiście bardzo ładna i mądra. Zrozumiałeś pewnie jej sens — prawda? A teraz, jako żeś mnie pasował na swego doradcę, więc chcę Ci na jedną rzecz zwrócić uwagę: musisz się trochę podkuć z ortografii, tzn. nauczyć się pisać bez błędów. Robisz ich sporo. Trzeba uważnie czytać i zapamiętać sobie, jak różne słowa się piszą, a nawet uważnie słuchać jak dorośli i Twoi starsi koledzy wymawiają je.

Dobrzeby było, żebyś podzieln czytał trochę na głos — nawet gdy niema nikogo, aby Cię słuchał i poprawiał. Nie wskazuję Ci błędów, któreś zrobił w liście i wierszyku, bo może byś się o to na mnie nagniewał, lecz myślę, że i sam je odnajdziesz. Naprawdę, w której jesteś klasie i ile masz lat.

Redaktor.



Kochany Promyku!

Już od kilku miesięcy chciałbym się przyłączyć do Twojego grona. Dużo dzieci przyjałeś to i mnie chyba, Kochany „Promyku”, też przyjmiesz. A teraz donoszę Ci o mnie. Mam 11 lat, chodzę do IV klasy szkoły powszechnej we wsi Okup Duży, a mieszkam w Okupie Małym. Bardzo lubię czytać książki o innych krajach i o bitwach, w których Polacy wygrywają. Ale nie mam wcale książek, bo skąd je brać? Kochany „Promyku” przyslij mi jaką książkę. Więc kończę ten list i proszę o prędki odpis, bo nie będę się mógł doczekać odpowiedzi.

Pozdrowienia dla całej Redakcji, a szczególnie Panu Redaktorowi.

Morawski Marian
wieś Okup Mały, powiat Łask.

ODPOWIEDZ.

Drogi Chłopczel!

Bardzo się cieszę, że do naszego grona przybywa coraz więcej dzieci ze wsi. Zdaje mi się, że w Twojej wiosce będzie Was już teraz dwóch, więc będzie Wam

rażniej pisać. A może inne koleżanki i koledzy pójdą w Wasze ślady a wtedy będzie jeszcze weselej. A teraz co do książki: widzisz „Promyk” zrobiłby to z największą przyjemnością, lecz to jest niemożliwe. Oblicz sam: ileżby to trzeba książek, by obdarować wszystkie dzieci, które o nich marzą? A skąd „Promyk” weźmie na to pieniądze? Sam się chyba domyślasz, że bogaczem on nie jest. Owszem, „Promyk” ma licznych dorosłych przyjaciół, którzy od czasu do czasu trochę książek mu darują. Wtedy „Promyk” z kolei przekazuje je swym małym przyjaciółom, jak to miało miejsce na Gwiazdkę, lub ostatecznie, gdy urządził konkurs. Taka okazja pewnie się jeszcze nadarzy, wtedy i Ty — mam nadzieję — będziesz należał do szczęśliwych zwycięzców i książkę otrzymasz. Pisuj częściej.

Drogi „Promyku”!

Odpowiedź Twoją otrzymałem i bardzo dziękuję Ci, żeś mi poradził dobrze jak zarządzać sobie z brakującą książką. A teraz posyłam Ci bajkę St. Jachowicza.

Bolesław Czerwieski

Czerwony Sztandar

Krew naszą długo leją katy,
Wciąż płyną ludu gorzkie ły,
Nadejdzie jednak dzień zapłaty,
Sędziami wówczas będziemy my! (bis)

Dalej więc, dalej więc, wznieśmy śpiew!
Nasz sztandar płynie ponad trony,
Niesie on zemsty grom, ludu gniew,
Przyszłości rzucając siew,
A kolor jego jest czerwony,
Bo na nim robotników krew! (bis)

Choć stare lotry, nocy dzieci,
Nawiazać chcą starganą nić,
Co złe, to w gruzy się rozleci,
Co dobre, wiecznie będzie żyć! (bis)

Dalej więc, dalej więc, itd.

Porządek stary już się wali,
Żywotem dla nas jego zgon,
Będziemy wspólnie pracowali,
I wspólny będzie pracy płon! (bis)

Dalej więc, dalej więc, itd.

Hej! razem, bracia, do szeregu!
Z jedną myślą, z dionią w dłoń!
Któż zdoła wstrzymać strumień w biegu,
Czyż jest na świecie taka broń? (bis)

Dalej więc, dalej więc, itd.

Precz z tyranami, precz z żdziercami!
Niech zginie podły stary świat,
My nowe życie stworzymy sami,
I nowy zaprowadzimy ład! (bis)

Dalej więc, dalej więc, itd.

Ludwik Waruński

Mazur Kajdaniarski

Do mazura stań wesoło,
Buntownicza wiara!
Suń wesoło, dalej w koło,
Warszawo i Karo!

Wróg ma dla nas kajdan dużo,
Ma też dużo turem,
My weseli, bo kajdany
Dzwonią nam mazurem!

Nam palacem — turma, Kara,
Dla nas strój balowy:
Katorżnicza kurtka szara
I znaczek pasowy!

W tych palacach i w tych strojach
Hulamy ochoczo,
Bo nam myśli i sumienia
Zgrzyoty nie mroczą.

Uczuć naszych mur nie studzi,
Płoną one żarem,
I w tym piekle żyjem młodzi
Całym życia czarem!

Dziewcząt naszych oczą blaski
Nie mgłą ły zwątpienia,
Bohaterskich ich serduszek
Nie łamią cierpienia.

I wesołych piosnek dźwięki
Z ust ich płyną mile,
Za nie zgadniesz, jak bolesne
Przeżywały chwile.

Gdy którego stryżek zdusi,
I to bagatela,
Bo ciek każdy umrzeć musi,
Gwałt rodzi mściciela.

Nasi pomszczą jak należy
Śmierć zmarłego brata
I na grób mu, zamiast wieńca,
Rzucą główę kata.

Zgrzyt łańcuchów i szcęk broni,
To mazur ochoczo,
Od tej nuty serce rośnie
I śmieją się oczy.

**O cześć wam,
panowie magnaci**

Gdy naród do boju wystąpił z orężem,
Panowie w stolicy bawili.
Gdy naród zawołał: „Umrzem lub
zwyciężym

Panowie o czynszach radzili.

O cześć wam, panowie magnaci,
Za naszą niewolę, kajdany!
O cześć wam książęta, hrabiowie, prałaci
Za kraj nasz krwią bratnią zbryzgany.

Armady pod Stoczkiem zdobywała wiara,
Rękami czarnymi od pluga.
Panowie w stolicy kurzyli cygara,
Radzili o braciach zza Bugu.

O cześć wam itd.

A kiedy nadejdzie godzina powstania,
Magnatom lud ucztę zgotuje.
Muzykę piekielną zaprosim do grania,
A szlachta niech wtedy tańcuje.

O cześć wam itd.

Pieśni robotniczo-rolnicze

Aby zadośćuczynić licznie napływającym — w związku z nadchodzącym Świętem
1-go Maja — życzeniom naszych Czytelników, zamieszczamy teksty najpopularniejszych
pieśni robotniczych.

Eugeniusz Pottier

Miedzynarodówka

Wykłęty, powstań ludu ziemi!
Powstańcie, których dręczy głód!
Myśl nowa blaski promiennymi
Dziś wiedzie nas na bój, na trud.
Przeszłości ślad dłoń nasza zmiata/
Przed ciosem niechaj tyran drży.
Ruszymy z posad bryłę świata,
Dziś niczym — jutro wszystkim my!

Oto bój nasz ostatni
Krwawy skończy się trud,
Gdy związek nasz bratni
Ogarnie ludzki ród. (bis)

Nie nam wyglądać zmiłowania
Z wyroków boskich, z carskich praw;
Z własnego prawa bierz nadania
I z własnej woli sam się zbaw!
Niech w kuźni naszej ogień bucha,
Zanim ostygnie — przekuj stal,
By łańcuch spadł z wolnego ducha,
A dom niewoli zniszczył i spal!

Oto bój nasz ostatni itd.

Rząd nas uciska — kłamie prawa,
Podatków brzemię cięży nam,
I z praw się naszych naigrawa

Ten co z bezprawia żyje sam!
Lecz się odmieli krzywda krwawa,
Gdy równość stworzy nowy ład,
Bez obowiązków — nie ma prawa,
Dla równych równy szczęścia świat.

Oto bój nasz ostatni itd.

Rządzący światem samowładnie
Królowie kopalń, fabryk, hut,
Tym mocni są, że każdy kradnie
Bogactwa, które stwarza lud!
W tej bandy kasie ogniotrwalej
Stopiony w złoto krwawy pot
Na własność do nas przejdzie cały,
Jak należności słusznej zwrot.

Oto bój nasz ostatni itd.

Dziś lud roboczy wsi i miasta
W jednoci swojej stwarza moc,
Co się po ziemi wszędy rozrasta,
Jak świat łączy wieków noc...
Precz, darmozjadów rodzie sepi!
Czyż nie dość żeru z naszych ciał?
Gdy lud wam krwawe szpony stępi,
Dzień szczęścia wiecznie będzie trwał.

Oto bój nasz ostatni itd.

Wacław Świątek

Warszawianka

Śmiało podnieśmy sztandar nasz w górę,
Choć burza wrogich żywiołów wyje,
Choć nas dziś gnębią siły ponure,
Chociaż niepewne jutro niczyje...
O! bo to sztandar całej ludzkości,
To hasło święte, znak zmartwychwstania,
To tryumf pracy, sprawiedliwości,
To zorza wszystkich ludów zbratania.

Naprzód Warszawo!
Na walkę krwawą,

Świąta a prawą.
Marsz, marsz, Warszawo!... (bis)

Dziś, gdy roboczy lud ginie z głodu,
Hańba w rozkoszy tonąć, jak w błocie,
I hańba temu, kto z nas za młodu
Waha się stanąć choć na szafocie!
Nikt za ideę nie ginie marnie,
Z czasem zwycięża Chrystus Judasz!
Niech święty ogień serca ogarnie,
Choć wielu padnie, lecz przyszłość nasza!

Marsz Majowy

(na nutę „Gdy naród do boju wystąpił z orężem“)

W zieloność i kwiaty wiosenne ubrany
Zawitał dzień pierwszy majowy,
I naraz na obu półkulach światowych
Zahuczał ocean ludowy:

Dziś nikt nas do pracy nie zmusi,
Bo dzień ten przez lud jest obrany,
By poczuł, by poznał swą godność człowiecz
By zerwał, by skruszył kajdany.

I nasz proletariusz nie został się w tyle
I on dziś ogląda blask słońca,
Naradom, zabawom poświęca dzień cały,
Wszak dzień ten — dniem jego do końca.

Dziś nikt nas itd.

Hej bracia! Dziś spokój niech czoła nam
zdobi
Precz z troską, cierpieniem i łzami!
Niech każda godzina w radości nam mija
Dziś nie ma nikogo nad nami.

Dziś nikt nas itd.

Gdy milczy stuk młotów i koła nie warczą
My chodźmy, gdzie zieleni ły cudna.
Na łonie przyrody niech duch się pokrzepi,
Bo walka wnet czeka nas żmudna.

Dziś nikt nas itd.

Zygmunt Ból

Łódzianka

Śmiało podnieśmy krwawe sztandary.
Jasną zielenią opasmy skroń.
Otośmy pełni siły i wiary,
Na bój śmiertelny chwycili broń.
O, bo to walka o wolność ludu!
Sztandar nasz krwawy — braci to krew.
Droga przed nami z cierni i trudu,
Uczucia w piersi: — zemsta i gniew.

Naprzód, o Łodzi, w krwawej powodzi.
Poległych braci pomścić już czas.
Czas, by stanęli starzy i młodzi
Walczyć o wolność czas, wielki czas.

Dziś, gdy nas gnębią różne Szajblery,
Gdy majster każdy — szpicel i cham,
Gdy ufni w pomoc rządu Galery
Pędzą łaknących pracy od bram.
Gdy z Kaznakowym Poznański w zgodzie,
Gdy razem chłoszczą: niedza i bał,

Gdy za ideę w głodzie i chłodzie
Umiera ojciec, siostra i brat.

Naprzód, o Łodzi, w krwawej powodzi
Zerwijmy pęta z gnębionych mas,
Stańmy do walki, starzy i młodzi,
Czas pomścić braci poległych, czas!
Gdy setki naszych męcznych szermierzy
Poszło na Sybir do wrażeń turm,
Niech wstają nowi dziś bohaterzy,
Rozdzwonią ciszę odgłosem surm.
Za szereg braci poległych w borze,
Za groby, które zbezczeszczył wróg,
Zemstę przysiężmy: — wstańmy jak morze
I zmiećmy przemoc z dziejowych dróg.

Naprzód o Łodzi, w krwawej powodzi
Poległych braci pomścimy wraz,
Stańmy do walki starzy i młodzi,
Bo przyszło chwila... Już nadszedł czas!

Na barykady

Na barykady ludu roboży!
Czerwony sztandar do góry wznies!
Śmiało do boju wyteż swe ramię,
Bo na cie czeka zwycięstwa cześć

Młoty w dłoń!
Kujmy broń!
Miotnie stal
Czerwone iskry w dal!
Zar iskry tej
Tli w piersi mej!
Powstań, burzo,
Pobudka gra nam już! (bis)

Rycerze pracy, rycerze ducha!
Dziś nam do boju nadszedł czas.
Na barykady, niech bunt wybucha,
Pobudka dziejów wzywa nas.

Młoty w dłoń itd.

Zagrzewaj siostrę do walki brata,
Aby do boju odważnym był,
By wydarł wolność, co w ręku kata,
Aby dla sprawy walczył i żył.

Młoty w dłoń itd.

Cześć Lassalowi, Marxowi sława,
Precz z burżuazją, ludowi cześć!
Niech do szeregu każdy z nas stawa
Aby naukę ich wszędy nieść.

Młoty w dłoń itd.

Hańba więc carom, panom-naszym
[zdziercom]
Co dziś się z nędzy naigrawa śmia,
Hańba więc klechom, wszystkim
[oszczercom],
Co lud tumania i zniego drwiał.

Młoty w dłoń itd.

Na barykady, sztandar powiewa,
Czerwone godło, wszak to nasz znak!
Śpieszmy się bracia, już wróg przybywa,
Wyciąga szpony, jak drapieżny ptak.

Młoty w dłoń itd.

Hymn pierwszomajowy

(na nutę: „Śmiało podnieśmy sztandar nasz
w górę“)

Dziś twoje święto, ludu roboczy.
Dziś spracowane niech spoczną dłonie,
Niech w lepszą przyszłość wybiegną oczy
I żywym ogniem niech krew zapłonie

Dzisiaj na obu świata półkulach
Motory maszyn niech sobie drzemia,
Niech będzie pusto w fabrycznych ulach
I tam w kopalniach pod matką ziemi.

Wiosna, jak piękne dziecię, się śmieje
Falami blasków i zieloności,
I w każdym sercu budzi nadzieję
Już niedalekiej lepszej przyszłości.
Tak niedalekiej — wystąp więc ludu,
Niech solidarność moc twą podwaja,
Wyjdź jakby jeden ze swiętyń trudu
I wypeln soba pierwszy dzień maja.
Niech ludzkość widzi na własne oczy,
Niech świat od dzisiaj nie zapomina,
Ze spracowany ten stan roboczy,
To jedna wielka zgodna rodzina,
Która znękana swym losem czarnym —
Budzi się, zbiera siły powoli,
Nie chcąc być zawsze kozłem ofiarnym,
Żyć w ciężkich pętach gorzkiej niedoli.

Jedna rodzina, choć ludów wielu,
Co idzie w przyszłość, pewna zwycięstwa,
Świadoma swoich sił, środków i celu
Z mieczem przekonani i ognia i męstwa.
Niech dzień dzisiejszy będzie święcony,
Niech lepszą przyszłość on zagaja,
Życie robocze ludów miliony,
W dniu uroczystym pierwszego maja.

**Jedność organiczna
przyspiesza
marsz do socjalizmu!**

Elektrownia łódzka nadal przoduje

Wyniki współzawodnictwa na dwie dekady kwietnia

W swoim czasie donosiliśmy o współzawodnictwie pracy między Elektrownią Łódzką, a Elektrownią Warszawską. Obecnie wiadomo są już pierwsze wyniki współzawodnictwa. W pierwszej dekadzie Łódź wyprzedziła Warszawę o pięć punktów. W drugiej Elektrownia Warszawska polepszyła znacznie swoje wyniki i wyrównała je. Wynik drugiej dekady wynosił po 179 punktów dla obu elektrowni. Za obie dekady łącznie ilość punktów dla Elektrowni Łódzkiej wynosi 357, a dla Elektrowni Warszawskiej 352.

Jeżeli chodzi o poszczególne działy współzawodnictwa kotłowni, to oba zakłady mają jednakowe wyniki. Oszczędność w zużyciu węgla przyniosła Warszawie 50 punktów. W zużyciu wody zasilającej prowadzi Warszawa (35 punktów). Łódź uzyskała 25 punktów. Elektrownia Łódzka ma gorsze wyniki w związku z koniecznością spalania gorszych gatunków węgla, magazynowanych w Łodzi.

Rozpoczęło się także współzawodnictwo między pracownikami umysłowymi. Onegdaj przybyła do Łodzi delegacja pracowników Elektrowni Warszawskiej i obradowano na temat współzawodnictwa w dziale liczników (naprawy i montaż), w dziale instalacyjnym (kontrola techniczna urządzeń), w dziale inksa (współzawodnictwo między poborami rachunków za zużyta energię elektryczną). W toku dyskusji omówiono szereg trudności natury technicznej. Dzięki jednak entuzjastycznemu podejściu do współzawodnictwa, wyrobieniu społecznemu i odpowiedzialnemu postępowaniu technicznemu pracowników obu elektrowni, trudności te zostały przezwyciężone. W obradach oprócz pracowników wzięli udział przedstawiciele Zw. Zawodowego, pracowników Samorządu Terytorialnego i Instytucji Użyteczności Publicznej.

W wyniku podpisanej umowy postanowiono do dnia 30 czerwca zwiększyć wydajność pracy w naprawie liczników w Łodzi o 40 procent.




Wyrok w procesie afery maturalnej

W dniu wczorajszym Okręgowy Sąd Karny ogłosił wyrok w sprawie afery maturalnej.

Longin Małecki skazany został na 8 miesięcy więzienia, Zygmunt Grysiński na półtora roku więzienia, Jerzy Gawryś — na 1 rok i 3 miesiące, Bronisława Grodzka — na 3 lata więzienia, Kazimierz Mazurek — na 3 lata, Krysztyna Mazurek — na 9 miesięcy, Stanisław Adler na pół roku.

Uniewinnieni zostali z braku dowodów: Michałina Kantorska, Józef Kantorski, Jadwiga Piechota, Czesław Petelski i Irena Krzymuska. Roman Duczmiński został uniewinniony, bowiem Sąd uznał, że znalazł się on na ławie oskarżonych przypadkowo.

Pozostali oskarżeni zostali skazani na kary od 1 miesiąca do 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata, poza tym Przemysław Duczmiński skazany został na umieszczenie w Zakładzie Poprawczym również z zawieszeniem na 3 lata i oddany pod tymczasowy dozór rodziców.



**DOSKONAŁE
PIWA**

W KIOSKACH
(BECZKACH)
FERMENTACYJNEGO
PRZEMYSŁU
**NA TARGACH
POZNANSKICH**

Kto wcześniej?

Zaloga Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Rudzie Pabianickiej, przyjął wezwanie PZPB Nr 5 i zobowiązała się do wykonania planu produkcyjnego na rok 1948 JUŻ DO DNIA 13 LISTOPADA r. b. Wznowienie PZPB w Rudzie Pabianickiej nastąpi do wykonania planu przed terminem Nr 3 w Łodzi.

cent, w Warszawie o 30 procent. Dział Inksa postanowił zwiększyć normę inksa rachunków.

Umowa o współzawodnictwie w tych działach pracy jest pierwsza w Polsce. Zapewne przyczyni się ona do usprawnienia biorących udział w współzawodnictwie działów elektrowni.

Przedmowy i naczech współzawodnictwa

WYMOWNE REZOLUCJE

„LIGÓWEK” PZPB Nr 4 i PZPB Nr 8

W dniu 23 b. m. odbyło się zebranie członków SOLK, pracownicy PZPB Nr 4, na którym uchwalono następującą rezolucję: „My, kobiety zorganizowane w SOLK przy PZPB Nr 4 w Łodzi, ul. Dowborczyków 30 — 34, zebrane w dniu 23.4. br. o godz. 14-ej, rozumiejąc sytuację kraju i cel wykonania planu, aby przyspieszyć realizację dobrobytu, postanawiamy nie tylko pracować i produkować, ale i walczyć wszelkimi możliwymi sposobami z marnotrawstwem i niszczeniem surowca, oraz o zmniejszenie ilości braków”.

„Robotnice PZPB Nr 8 w Łodzi, w obliczu święta 1-majowego zobowiązują się w

ramach Planu Trzyletniego, przypadającą normę na rok 1948, wykonać w 10 i PÓŁ MIESIĄCACH.”

PZPB w Rudzie Pabianickiej przyjęły wezwanie Wi-My — zobowiązała się wykonać roczny plan produkcji do DNIA 13-go LISTOPADA b. r. i wzywać do współzawodnictwa PZPB Nr 13.

Na wezwanie PZPB Nr 14, PZPB Nr 9 postanowiły wykonać roczny plan produkcji do DNIA 13-go GRUDNIA b. r.

Państwowa Fabryka Obrabiarek im. Strzelczyka, uchwaliła wykonać plan roczny w 11 MIESIĘCY.

Pełnomocnicy PSS obradują

Nowe władze Spółdzielni wybrane

W dniu 25 bm. odbyło się w sali TUR-u Walne Zgromadzenie Pełnomocników Powiatowej Spółdzielni w Łodzi. Wielką salę obrad wypełnili zaproszeni goście, pełnomocnicy w liczbie 291, oraz pracownicy PSS. Zebraniu przewodniczył przew. Rady Nadzorczej tow. Henryk Skalecki. Do Prezydium powołano ob. ob. Roloff, Człempiną, Gryglewicza, Łakomicką, Baranieckiego, Kurzawę, Tomaszewskiego i Giegrę. W imieniu Zarządu Miasta witał zjazd prezydent tow. E. Stawin-

ski. W imieniu Komitetu Porozumiewawczego obu Partii Robotniczych przemawiał tow. J. Olesiński, Związek Gospodarczego Spółdzielni R. P. „Społem” tow. Niczman, imieniem OKZZ głos zabrał tow. A. Napierkowski.

Sprawozdanie Zarządu za lata 1945, 1946, i 1947 składał prezes Zarządu PSS tow. T. Janczyk. Sprawozdanie to zobrazowało olbrzymi, potężny rozwój spółdzielni, która w tej chwili stanowi już b. poważne ogniwo w zaopatrzeniu ludności miasta we wszelkie artykuły. W imieniu Komitetu Porozumiewawczego obu Partii Robotniczych przemawiał tow. J. Olesiński, Związek Gospodarczego Spółdzielni R. P. „Społem” tow. Niczman, imieniem OKZZ głos zabrał tow. A. Napierkowski. Sprawozdanie Zarządu za lata 1945, 1946, i 1947 składał prezes Zarządu PSS tow. T. Janczyk. Sprawozdanie to zobrazowało olbrzymi, potężny rozwój spółdzielni, która w tej chwili stanowi już b. poważne ogniwo w zaopatrzeniu ludności miasta we wszelkie artykuły. a mianowicie ambulatorium dentystycznym, które Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego ufundował dla swoich pracowników.

W dniu 25 bm. odbyło się w sali TUR-u Walne Zgromadzenie Pełnomocników Powiatowej Spółdzielni w Łodzi. Wielką salę obrad wypełnili zaproszeni goście, pełnomocnicy w liczbie 291, oraz pracownicy PSS. Zebraniu przewodniczył przew. Rady Nadzorczej tow. Henryk Skalecki. Do Prezydium powołano ob. ob. Roloff, Człempiną, Gryglewicza, Łakomicką, Baranieckiego, Kurzawę, Tomaszewskiego i Giegrę. W imieniu Zarządu Miasta witał zjazd prezydent tow. E. Stawin-

Zarówno przedłożony budżet, jak i plan pracy na rok 1948 zostały uchwalone. Przyjęto wniosek w którym Walne Zgromadzenie Pełnomocników upoważnia nowe władze spółdzielni do poczynienia kroków w celu przewartościowania udziałów przedwojennych w terminie jak najkrótszym. Uchwalono następujące zmiany statutowe: wpisowa została ustalona na zł 50 — udział, który wynosił dotychczas zł 50 — podniesiony został do 2.500 zł. Ustalono, że z sumy udziałowej, 250 zł nowo-wstępujący członek do spółdzielni wniesie wpłacić przy zapisie. Reszta ma być spłacona w ratach nie mniejszych, niż 100 zł w ciągu trzech lat. Ustalono, że kadencja pełnomocników zostanie przedłużona do 2-ich lat i każdy z nich reprezentować będzie 500 członków Spółdzielni. Skład Zarządu został powiększony do 5 osób. Walne zebranie zatwierdziło połączenie się PSS z fabryczną Spółdzielnią Spożywców oraz spółdzielni „Przyszłość”, „Na przód” i „Samopomoc Chłopska” w Łodzi oraz ze Spółdzielnią Spożywców w Rudzie Pabianickiej. Dokonano wyboru członków Rady Nadzorczej, w której skład weszli: ob. ob. M. Berent, A. Burski, W. Człapińska, I. Duniak, S. Frankiewicz, F. Głowacki, W. Hyra, T. Janczyk, A. Kwieciński, W. Michałkiewicz, W. Mieszczyński, S. Ochulio, F. Pałczak, S. Piastelny, E. Stawinśki, W. Stawinśki, J. Słomkowski, S. Szczuka, Z. Siwecki, A. Stanięcki, F. Szmidt, R. Świątkowski, A. Warda, J. Węgrzyński, W. Zatkę.

Co usłyszymy przez radio

12.04 Dziennik. 12.25 Koncert rozrywkowy. 12.50 (Ł) „Spółdzielczość w pracy dla państwa ludowego” — pogańka J. Zakrzewskiej. 13.00 D. c. Koncertu rozrywkowego. 13.20 Przerwa. 14.00 „Muzyka Radziecka”. 14.35 Audycja dla dzieci. 14.55 (Ł) Arle operowe. 15.25 (Ł) Chwila muzyki. 15.27 (Ł) Felieton sportowy. 15.32 (Ł) Wiadomości lokalne. 15.37 (Ł) Rozmaitości. 16.00 Dziennik. 16.30 Kącik szachistów. 16.35 Muzyka. 16.45 Skrzynka techniczna. 16.55 (Ł) „Dwie ballady”. 17.35 Muzyka. 17.45 „Gallieusz” — odczyt inż. R. Wykowskiego. 18.00 „Mozaka muzyczna”. 18.45 „Zaklęty dwór”. 19.00 Muzyka lekka. 19.15 Koncert symfoniczny. W przerwie Dziennik. 21.15 „Wiosna Ludów” w poezji polskiej”. 21.25 „Ulubione melodie”. 21.55 „Żelazna kurtyna”. 22.10 Koncert Krakowskiej Orkiestry P. R. 22.45 (Ł) Koncert zyczeń (cz. II). 22.58 (Ł) Omówienie programu lokalnego na jutro. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.30 (Ł) Koncert zyczeń (cz. II). 23.45 (Ł) Zakończenie audycji i Hymn.

Nowa placówka Uniwersytetu Łódzkiego

Otwarcie klinik stomatologicznych

O tym, że Uniwersytet Łódzki nie ustaje w rozwoju świadczą najlepiej fakty.

Takim był fakt uruchomienia przed paru miesiącami zakładów farmaceutycznych. I jest nim również ostatecznie dokonane otwarcie klinik stomatologicznych. Na uroczystość otwarcia przybyli przedstawiciele świata naukowego z Warszawy, Łodzi i Wrocławia, przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia, Władz

Miejskich oraz młodzież akademicka. Klinika meści się w pięknym budynku przy ul. Nowotki 21, i urządzona jest według najnowocześniejszych zasad medycyny. Ogółem kliniki liczą około 60 foteli dentystycznych. Oprócz kliniki na ul. Nowotki, Wydział Stomatologiczny rozporządza jeszcze inną placówką, a mianowicie ambulatorium dentystycznym, które Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego ufundował dla swoich pracowników.

TABLICA zwycięzców

W PZPB Nr 2 w przedalini (6 stron) Helena Falkowska osiągnęła 135,9 proc., a Genowefa Strzala 134,8 proc. Zofia Bejm (4 strony) uzyskała 140,1 proc., Bronisława Olejniczak 138,4 proc., Bronisława Woźniak 37,8 proc., Józefa Burska (3 strony) 143,7 proc. W tkalni na „szóstkach” pierwsze miejsce zajął Bronisław Ciula (174,4 proc.). Irena Drzewiecka osiągnęła 173,2 proc., Maria Borówka 166 proc., Eugenia Słomkowska 165,6 proc. Na „czwórkach” wyróżnili się: Helena Płachta (178,2 proc.), rena Kucharska (175,5 proc.), Władysława Maj (163,3 proc.) i Halina Sobieraj (158,9 proc.).

W PZPB w Rudzie Pabianickiej w tkalni na ośmiu krosnach, uzyskała Marta Mader 173 proc., a Władysława Woźniak 168,8 proc. Zofia Rodewald (6 krosien) osiągnęła 174,2 proc., Helena Bachman 170,2 proc. W przedalini (3 strony) odznaczyły się: Weronika Helwig (178 proc.), Marceanna Janik (168 proc.).

W PZPB w Pabianicach w tkalni (8 krosien) wyróżniła się Alfreda Latuszkievicz 181,6 proc.). Władysława Raszevska osiągnęła na 6 krosnach 177,3 proc. Stanisława Bujnowicz (4 krosna) uzyskała 168,2 proc., Józefa Barańska 165,3 proc., Helena Pawłowska 161,9 proc. W przedalini wyróżniła się Józefa Bocian (720 wrzecion — 145,6 proc.).

W PZPB Nr 4 w tkalni (16 krosien automatycznych) odznaczyły się: Stanisł. Cholak (166 proc.), Leokadia Małec (164 proc.) Eugenia Walczak (151 proc.).

W PZPB Nr 1 w tkalni na „szóstkach” wyróżnili się: Florentyna Wierszeń (154 proc.), Genowefa Korzeniowska (152,9 proc.), Józefa Seweryniak (147,1 proc.) i Helena Pałkowska (142,6 proc.). Józefa Józwiak (4 krosna) osiągnęła 152,4 proc., a Stanisława Kocjasz 140,9 proc. We współ-

zawodnictwie zespołowym: zespół Engla uzyskał 124,5 proc., wyprzedzając zespół Kilera (122,8 proc.). W przedalini odznaczyły się: Bronisława Świtoniak (172,7 proc.) Maria Dubis (165,3 proc.).

W PZPB Nr 3 najlepsze rezultaty w tkalni osiągnęły: Stanisława Wesołowska (8 krosien — 170 proc.) i Anna Błaszczak (4 krosna — 166 proc.). Zespół Banaszyka 147,8 proc.), wyprzedził zespół Człapińskiego (144,4 proc.). Zespół Zalaszy (114,8 proc.), uległ zespołowi Kurzyńskiego (126,1 proc.). Zespół Janasika (127 proc.), wyprzedził zespół Osieckiego (122 proc.).

W PZPB Nr 6 w tkalni na 6 krosnach wysunął się na czoło Stefan Dylała (163,8 proc.). Maria Ługowska osiągnęła 162,6 proc. Na „czwórkach” wyróżnili się: Maria Rajską (164,7 proc.), Zofia Chojnacka (152,7 proc.) i Adamina Raczek 151,8 proc.). W przedalini (750 wrzecion) odznaczyły się: Janina Golińska 147,5 proc.) i Romualda Winnicka (145,1 proc.). Weronika Jędrzejczyk (720 wrzecion) uzyskała 149,8 proc., Maria Marczak 47,9 proc. Zespół Małkuta osiągnął 132,6 proc., wyprzedzając zespół Pacholaka (119,8 proc.).

W PZPB Nr 7 w tkalni na „czwórkach” pierwsze miejsce zajął Zygmunt Skaliński 189 proc.). Alfreda Zwolińska osiągnęła 86,7 proc. W przedalini (3 strony) uzyskała Kornelia Nowak 187,8 proc., a Maria Witula 162,1 proc.

W PZPB Nr 9 w tkalni na 6 krosnach uzyskał Józef Zakrzewski 170,8 proc. Feliks Pakulska osiągnęła 162,9 proc., Stanisław Kubik 160,7 proc., Regina Gejsz 57,3 proc., Leokadia Jodłowska 151,4 proc. W przedalini (3 strony) wyróżnili się: Zofia Napietniec (140,9 proc.) i Janina Pierzak (140,3 proc.).

Z życia Partii

UWAGA. KOLPORTERZY DZIELNICZY BAŁUTY!

Jutro, w środę o godz. 17-tej w lokalu dzielnicowym odbędzie się odprawa kolporterów 1-majowych. Stawiennictwo obowiązkowe.

Dziś, 27 b. m. odbędzie się następujące zebranie:

DZ. RUDA
PZPW w Rudzie o godz. 16-tej plenarne posiedzenie kom. fabryczn. PPR. O godz. 13-tej wspólne zebranie kół PPR i PPS tkalni zmienny II-giej.

DZ. GÓRNA
PZPW Nr 6 zmienna I, o godz. 13.30. PZPB Nr 7 (d. Eisenbraun) — zm. II, o godz. 13.30. PZPJG Nr 8 (Dąbrowa) II zm. I dniówka o godz. 13.30. Młyn „Korona” i PZWS (drukarnia) o godz. 16-tej.

DZ. GÓRNA-PRAWA
Warszt. Mecz. o godz. 16-tej. PZPB Nr 6 (Rembielińskiego Nr 2) o godz. 13.30. F-ka Taslem i Wstażek o godz. 13-tej.

DZ. GÓRNA-LEWA
F-ka Filców o godz. 16-tej.

DZ. WIDZEW
Wi-Ma — kolumna podwórzowa o godz. 16-tej. Niclarnia-szpularnia II zmienna o godz. 14-tej.

DZ. ŚRÓDMIEŚCIE
Pończ. Kublik o godz. 15.30. Dyr. Wiók. Łyk. o godz. 17-tej. CZMPWI. Dyr. Lasów i Państw. Zarząd Nieruchom. Ziem. o godz. 16-tej. Szkoła Prawn. o godz. 14-tej. Kolo Prac. EK PPR o godz. 17-tej. Okr. Insp. Ochr. Skarb. o godz. 15-tej.

DZ. STAROMIEJSKA
PZPB Nr 2 — straż poż. i przem. o godz. 8-tej. F-ka Nr 33 oddział 4 o godz. 13.30.

DZ. BAŁUTY
PZPJG Nr 8 Biuro i Ruch. oraz CZPS o godz. 16-tej. Dom Dziecka w Helenówku o godz. 17-tej.

DZ. ŚRÓDMIEJSKA-LEWA
„Stefan Werner”, Szejer, Karchof i Lu-strzak o godz. 16-tej. „Pikietny” o godz. 14-tej.

OGŁOSZENIE

Starostwo Grodzkie Śródmiejsko-Łódzkie przypomina wszystkim osobom prywatnym, przedsiębiorstwom i instytucjom, nie wyłączając instytucji państwowych, samorządowych i użyteczności publicznej, iż — zgodnie z §§ 91 i 113 rozporządzenia Wojewody Łódzkiego z dnia 19 stycznia 1931 r. o ochronie dróg publicznych oraz bezpieczeństwa i porządku ruchu publicznego (Łódzki Dziennik Wojewódzki nr 3, poz. 15) — zajmowanie terenów ulicznych w związku z robotami budowlanymi, ziemnymi itp. oraz do składowania materiałów, narzędzi itp. może odbywać się wyłącznie po uprzednim uzyskaniu zezwolenia, które wydaje Oddział Ruchu Drogowego, Al. Kościuszki nr 1, tel. 280-81.

Winni nieprzestrzegania powyższego karani będą w drodze administracyjnej z mocy art. 21 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz.U.R.P. nr 89, poz. 656) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. (Dz.U.R.P. nr 18, poz. 151) grzywna do 10.000 zł lub aresztem do 6 tygodni albo obu tymi karami łącznie. Niezależnie od powyższych kar winni będą odpowiedzialni za wyrządzone straty i szkody. Łódź, dnia 22 kwietnia 1948 r.

2681k ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

OGŁOSZENIE

W związku ze zbliżającym się terminem poboru rocznym rocznika 1927 i przeglądu rocznika 1928 — Zarząd Miejski w Łodzi — Wydział Wojskowy — podaje do wiadomości, że wobec niewprowadzenia dotąd jednolitych polskich dowodów osobistych, za dowód tożsamości osoby, wymagany przez art. 43, ust. (1), ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. nr 25-38, poz. 220), uważane będą tylko bądź legitymacje akademickie i uczniowskie z r. szk. 1947-48, bądź fotografie, zaopatrzone w poświadczenia identyfikacyjne przez władze ewidencyjne ludności. Poświadczenia identyfikacyjne dokonywać będzie — wyłącznie dla osób zameldowanych w Łodzi — Wydział Ewidencji Ludności, Al. Kościuszki nr 19. Ubiegający się o to poborowi, winni zgłaszać się w godzinach od 8.30 do 13 z ewentualnie posiadanymi dokumentami z fotografią lub też z 2 wiarygodnymi świadkami, pełnoletnimi mieszkańcami m. Łodzi, dostarczając 2 identyczne fotografie o wymiarach 4 x 5 cm bez nakrycia głowy. Cech fotografów w Łodzi zobowiązuje swych członków do wykonywania zdjęć fotograficznych dla poborowych po cenach ulgowych.

Łódź, dnia 20 kwietnia 1948 roku.
2529-k Zarząd Miejski w Łodzi

Dziennik Łódź

MŁODZIEŻ DLA UCZCZENIA ŚWIĘTA 1 MAJA

W celu uczczenia święta 1 Maja ofiarnym czynem zbiorowym, w myśl uchwały Rady Pedagogicznej 7 kl. Publ. Szkoły Powszechnej Nr 89 młodzież tej uczelni w dniu 22 bm. wolny czas poświęciła plantowaniu pomieszczonego okopu w parku Poniatowskiego. W dniu 30 kwietnia, po uroczystej akademii, młodzież tej szkoły zasadziła drzewko, jako symboliczną pamiątkę Święta Pracy.

APEL DO KUPIECTWA

w związku z obchodem Święta 1-go Maja
Zgromadzenie Kupców m. Łodzi apeluje do kupiectwa do czynnego poparcia obchodu Święta 1-go Maja przez dokonywanie dobro-wolnych wpłat na konto Kmitetu Obchodu Święta 1-go Maja KKO Łódź Nr 228.

Jednocześnie kupiectwo łódzkie, akcentując swój udział w Obchodzie, winno odświętnie udekorować w dniu 1-go Maja wystawy sklepowe.

Zgromadzenie Kupców m. Łodzi

APEL TOW. KOLONII I PÓLKOLONII

Towarzystwo Kolonii i Półkolonii w Łodzi, dla objęcia tegorocznej akcji swą 18 tys. dział-wy, musi uzupełnić stan posiadanych dotych-czas urzędów, a zwłaszcza łóżek. Na ten cel potrzebuje odpowiednich zasobów pienięż-nych i zwraca się z gorącym apelem do spo-łeczeństwa łódzkiego, Instytucji Społecznych, Zawodowych, Partii Politycznych, do wszyst-kich ludzi dobrej woli, aby w miarę swych możliwości przyszli z pomocą ofiarowując je-dno lub kilka łóżek. Towarzystwo zaopatrzy łó-żka w tabliczki ofiarodawców.

Ofiary gotówkowe należy wpłacać na kon-ta Towarzystwa w bankach lub w lokalu To-warzystwa Kolonii i Półkolonii, ul. Piotrkow-ska 37 z zaznaczeniem „na łóżka”.

Równocześnie szkolne Komitety Rodziciel-skie proszone są, aby wszelkie zaszczerdzone wpłaty również przeznaczyły na ten cel.

SZKOLENIE SZYBOWCOWE

Miejska Komenda Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” zawiadamia, że w związku z pozostałą ilością wolnych miejsc na szkolenie szybowcowe, przyjmowani są kandydaci uznani przez Komisję Kwalifikacyjno-rejestracyjną za całkowicie zdolnych.

Kandydaci winni zgłaszać się do Miejskiej Komendy Powszechnej Organizacji „Służba Polsce”, Łódź, ul. Curie Skłodowskiej 28.

Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 10 maja 1948 r.

Z KOŁA PZBWP

Zarząd Koła PZBWP zawiadamia wszystkich kandydatów na członków Związku o obowiązku złożenia nowych deklaracji. Dotyczy to tych kandydatów, którzy wypełnili dotychczas tylko jedną deklarację.

Ze względu na własny interes kandydatów i umożliwienie dokonania szybszej weryfika-cji należy nabywać nowe formularze w Se-kretariacie Koła przy ul. St. Jaracza Nr 3.

ZEBRANIE I ODCZYT

Zarząd Związku Zaw. Prac. Sam. Teryt. i Użytk. Publ. w Polsce — Oddział I w Łodzi zawiadamia, że w dniu 28 kwietnia br. o godz. 16 odbędzie się zebranie pracowników Wydziału Podatkowego w lokalu związkowym przy ul. Wólczańskiej 5.

Odczyt p. t. „Od karteli do gospodarstwa planowego” wygłosi F. Kwiatkowski.

UWAGA! WIEZNIOWIE GROSSROSENI

Prokuratura Sądu Okręgowego prowadzi obecnie dochodzenie w sprawie przekazanego nam ze strefy okupacyjnej w Niemczech Her-mana Czecha.

Sledztwo wstępne wykazało, że w latach 1942-43 pełnił on funkcję kapo w obozie w Grossrosen.

Wszyscy, którzy posiadają jakiegokolwiek wiado-mości o przestępstwach oskarżonego, winni zgłosić się do prokuratora Ciesielskiego, Plac Dąbrowskiego 5, pokój 212.

WIECZÓR AUTORSKI

W „Klubie Pickwicka”, Traugutta 6. I p., wejście przez Hotel, w środę dnia 28 kwiet-nia br. godz. 20, Jan Staudynger urządza wie-czór autorski (fragment powieści „Wiersze, fraszki”).

KTO ZNA MIEJSCE POBYTU STACHOWSKIEJ

Delegatura Komisji Specjalnej w Łodzi na zasadał art. 11 Dekretu z dnia 16. 11. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 302) oraz art. 188 K. P. K. poszukuje była kierowniczkę 9-go Okręgu Kart Zaopatrzenia w Łodzi, Halnę STACHOWSKĄ z domu Miłczarek, córkę Jó-zefa i Anny z Włsniewskich, urodzoną 1. 10. 1919 r. w Łodzi, ostatnio zamieszkałą w Łodzi, ul. Sienkiewicza 22 m. 11, podejrzaną o prze-stępstwo z art. 286 § 2 K. K.

Delegatura wzywa każdego, którokolwiek by znał obecne miejsce pobytu podejrzananej Sta-chowskiej, do zawiadomienia o tym najbliż-szego posterunku M. O. lub Delegatury Komis-sji Specjalnej w Łodzi, ul. Gdańska Nr 107, telefon 256-10, 264-42.



We wtorek dnia 27. 4. br. odbędzie się w stołówce Bratniej Pomocy St. Politechniki Łódzkiej przy ul. Gdańskiej 155 zebranie stu-dentów uczelni zrzeszonych w organizacjach AZWM „Życie”, ZNMS, „Wici” i ZMD. Początek zebrania o godz. 20. Stawiennictwo członków obowiązkowe.

P. C. H. ROLNY w ŁOWICZU			
unleważna następujące n-ry bonów ce-mentowych:			
49101—49140	49301—49302	2836-k	
49201—49211	49305—49306		
49222—49294			

OGŁOSZENIA DROBNE

Kupno — Sprzedaż
HURTOWA sprzedaż artykułów kolonial-nych M. Blachowiak Łódź, Piotrkowska 46, tel. 176-08. 2198k
FIRMA „ANNA” — Piotrkowska 126, pole-ca konfekcję damską, męską, garnitury. Cen-y ulgowe. 2249-k
FOTOAPARATY — Mikroskopy — Epi-diaskopy inne precy-zyjne kupuje — sprze-daje D/H. Świtezian-ka, Piotrkowska 83. 1896-k
PRZYBEŁAKAŁ się pies (wilk). Odebrać za zwrot kosztów. Kopernika 51-19. 2836-g

SKRADZIONO kartę rejestracyjną RKU — Skierniewice, na na-zwisko Kieszek Wła-dysław. 2841-g
SKRADZIONO dwie legitymacje tramwajowe, Ubezpieczalni, pałców-ke, legitymacji PSS, służbo-wą Zarządu Miejskie-go, Czarna Helena, Kasztanowa 35. 2839-g

Różne
Adolf RICHTER Spad-kobiercy, Łódź, Da-szyńskiego 20, tel. 203-80, artykuły tech-niczne, armatury, na-rzędzia. 1915k

ZGUBA ODNALAZŁA SIĘ
Ob. Jurkowska Irena, która dn. 25 b. m. pozostawiła w Cyrku torbę damską z bru-lonem i notatkami, proszona jest o odbiór zguby w Redakcji „Głos Robotniczy”.

Czytajcie „Głos Robotniczy”

„Co Tydzień Powieść”
to pasjonująca lektura dla każdego

Wykłady TUR w świetlicach robotniczych

27 kwietnia godzina 15 PZPJG Nr 8 ulica Hipotečna 7-9 „Rozwój człowieka” — ob. T. Majcherek (K. M.). Godzina 15 PZPJG Tkalni Nr 3 ul. Milionowa 25-27 „Najczęstsze zchorzenia u kobiet” — ob. Soszyńska (K. M.). Godzina 14 PZPB Nr 8 ul. Kilińskiego 2 „Roosevelt i jego polityka” — ob. J. Bądkowski. 28 kwietnia godz. 16 Zw. Zaw. Sam. Wydział Podatkowy ul. Wólczańska 5 „Od niewoli kar-teli do gospodarki planowej” — ob. F. Kwiatkowski. Godz. 12 Państw. Browar Nr 2 ul. Orla 25 „Znaczenie historyczne klasy robotni-czej” — prof. Z. Makarczuk. Godz. 14 PZPB Nr 4 ul. Roosevelta 10 „Święto lasu” — prof. Z. Makarczuk. 29 kwietnia godz. 18 Zw. Zaw. Prac. Leśnych ul. Wierzbowa 30 „Zagadnienia Polski Współ-czesnej” — prof. W. Lipiński. Godz. 14 PZPB Nr 8 ul. Kilińskiego 2 „Roosevelt i jego polityka” — ob. J. Bądkowski. 30 kwietnia godz. 17 Zw. Zaw. Sam. Zebranie Delegatów ul. Wólczańska 5 „Organizacja Narodów Zjednoczonych” — ob. T. Komorowski. Godz. 15 Centrala Surowców Włókienniczych ul. Kilińskiego 26 „1-szy Maj” — mgr. T. Sołtan. Godz. 18 Zw. Zaw. Prac. Bud. ul. Nawrot 23 „1-szy Maj” — prof. Z. Makarczuk. 1 maja godz. 18 Zw. Zaw. Samorządowców ul. Wólczańska 5 Akademia „1-szy Maj świę-to Robotnicze” — prof. A. Pletasikowa. Go-dzina 15 Państwowy Browar Nr 2 ul. Orla 25 „1-szy Maj Święto Robotnicze” — prof. Z. Makarczuk.

»Świat Przygód«

najbardziej interesujący tygodnik dla młodzieży drukuje powieść J. Meiss-nera „SZKOŁA ORLĄT” i dwie powieści rysunkowe J. Szancera i M. Walentynowicza „Przygody ziarnka” i „Ścisłe tajne” 2306k

Na wczasy do Kolumny

Domy wypoczynkowe dla pracowników konfekcji

Zarząd Główny Związku Zawodowego Prac. Przem. Konf. Odzieżowego organizuje w roku bieżącym w miejscowości Kolumnie, pięknie położonej wśród lasów sosnowych, odległej od Łodzi 45 minut jazdy koleją, wczasy pracow-nicze dla pracowników konfekcji.

Wczasy te rozpoczynają się w dniu 1 maja i trwać będą do października.

Zarząd Główny posiada w Kolumnie 3 świe-żo wyremontowane domy wypoczynkowe, mo-gące pomieścić 160 osób. Domy te mają wła-sną bibliotekę, radio, świetlice. Jedzenie jest smaczne i obfite.

Pracownik, wykorzystujący urlop w Kolum-nie płaci, o ile zarobki jego nie przekraczają 15 tys. zł. miesięcznie — 54 zł. dziennie za mieszkanie i utrzymanie, o ile posiada pensję wyższą płaci 100 zł. (resztę kosztów ponosi pracodawca i Fundusz Wczasów). Z wczasów

DYZURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują następujące apteki: Chądzyńskiej (Piotrkowska 165), Głuchowskie-go (Narutowicza 6), Wólczyńskiego (Napierkowskiego 41), Kowalskiego (Rzgowska 147), Sanic-kiej (Karolewska 48), Małczewskiego (Śródmiej-ska 21), Stokłowskiego (Limanowskiego 80)

XX KONCERT SYMFONICZNY

Na program najbliższego koncertu Filharmonii Łódzkiej dnia 30 kwietnia b. r. złożą się następujące utwory: Symfonia D-dur Haydna (t. zw. Londyńska), koncert fortepianowy Griega i Tarantella Szymanowskiego, zinstrumetowany przez Grzegorza Fitelberga. Dyryguje sławny w kraju i za granicą kapelmistrz polski Witold Rowicki. Solistą będzie znakomity pianista włoski Giovanni dell'Agnoia. Bilety do nabycia w kasie kina „Bałtyk”, Narutowicza 20.

2838-k

TEATRY

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Dziś o godzinie 19 arcydzieło Szekspira „Otello”. Reżyseria H. Szeleńskiego. Dekoracje i kostiumy O. Axera. Na czele zespołu: Borowski, Kossobudzka, Łapicki, Maliszewski, Pietraszkiewicz i Tymowska.

Po rozpoczęciu przedstawienia, spóźniający się, nie będą wpuszczani na salę.

TEATR POWSZECHNY

Dziś o godz. 19.15 komedia R. Matuszewskiego i J. Rojewskiego „Gospoda pod Wesołą Kukulka”.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.

Dziś i codziennie o godz. 19.15 farsa Noela Cowarda „SEANS”. Udział biorą: Hanna Bielecka, Helena Buczyńska, Halina Głuszkówna, Wanda Jakubińska, Michał Melina, Danuta Szafarska i Ludwik Tatarski.

Kasa czynna od 11-ej do 13-ej i od 15-ej, tel. 123-02.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

Ostatnie dni „ZEMSTA NIETOPERZA”, operetka w 3-ach aktach J. Straussa w premierowej obsadzie, codziennie; a w niedzielę dwa przedstawienia o godz. 15.30 i 19.15. Bilety wcześniej do nabycia — ul. Piotrkowska nr 102, a od godz. 17-tej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-tej. W próbach „ROSE-MARIE”.

Teatr „SYRENA”, Traugutta 1

Dziś, jutro i we środę, dnia 28 b. m., teatr nieczynny z powodu prób generalnych.

W czwartek, dnia 29 b. m. premiera komedii „DOBRZE SKROJONY FRAK”. Początek o godz. 19.30. Kasa czynna od godz. 10—13 i od 16-tej. Tel. 272-70.

Teatr „OSA”, Zachodnia 43, tel. 140-08

Dziś i codziennie o godz. 19.30; w niedzielę i święta o godz. 16.30 i 19.30 „WIOSENNY BIEG”.

Repr. CYRK Nr 1, Plac Leonarda

Codziennie o g. 18.15 wielki program atrakcyjny pod dyr. Din-Dona.

KINA

ADRIA — „Skarb Tarzana”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

BALTYK — „Dusze Czarnych”, godz. 17, 19, 21; w niedz. 15.

BAJKA — „Wielkie kryje”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

GDYNIA — „Program Aktualności Kraj. i Zagr. Nr 8, godz. 12, 18, 14, 15; w niedz. 12, 13 i 14.

GDYNIA — „Mściwy Jastrząb”, godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 14.30.

HEL — „Zielona Dolina”, godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30.

MUZA — „Mr. Smith jedzie do Waszyngtonu”, godz. 17.30, 20; w niedz. 15.

POLONIA — „Ostatni etap”, godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30.

PRZEDWIOSNIE — „Dwaj panowie F”, godz. 17, 19, 21; w niedz. 15.

ROBOTNIK — „Guwernantka”, godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 15.

ROMA — „U progu tajemnicy”, 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

REKORD — „Pani Miniver”, godz. 15.30, 18, 20.30; w niedz. 13.

STYLOWY — „Mali detektywi”, godz. 16.15, 18.15, 20.15; w niedz. 14.15.

SWIT — „Nieb czy piekło”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

TECZA — „Mali detektywi”, godz. 17, 19, 21; w niedz. 15.

TATRY — „Dwulicowa kobieta”, godz. 17, 19, 21; w niedz. 15.

WISLA — „Moje Uniwersytety”, godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30.

WŁOKNIARZ — „Wśród ludzi”, gdz. 17, 19, 21; w niedz. 15.

WOLNOŚĆ — „Piragow”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

ZACHĘTA — „Bitwa o szynę”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30.

Sprostowanie

Do notatki pt. „Zmiana stawek komornego”, zamieszczonej w Nr 113 z dn. 25 bm. „Głosu” zakradła się omyłka korektorska. Mianowicie od 1-go czerwca dla 1-ej strefy czynsz podstawowy obliczany będzie z mnożnikiem pięćdziesięcio-krotnym, a nie pięciokrotnym, jak mylnie podano.

Trybuna wolności
ORGAN KULTURY
WYDANIE POLITYCZNO-SPOŁECZNE

Ze sportu



Przygotowania do wielkiego międzynarodowego wyścigu kolarskiego Warszawa — Praga — Warszawa dobiegają końca. Przed barwnymi plakatami na ulicach Łodzi zbiera

ją się tłumy sportowców i żywo komentują zbliżającą się imprezę, która rozmiarami swymi przewyższa wszystkie dotychczasowe. Oprócz tego odbieramy po kilkadziesiąt telefonów dziennie z prośbą o bliźsze informacje dotyczące przyjazdu kolarzy w Łódź. Aby zaspokoić ciekawość Czytelników i uspokoić ich nerwy donosimy:

1. Przyjazd kolarzy do Łodzi należy oczekiwać w dniu 1 Maja w godzinach 17 — 18.

2. Meta pierwszego etapu Warszawa — Łódź znajdować się będzie na ulicy Piotrkowskiej przed redakcją „Głosu Robotniczego”.

3. Kolarze przyjadą do Łodzi od strony Piotrkowa, a więc jechać będą ulicą Rzgowską do Placu Leonarda i prosto Piotrkowską do mety.

4. Po przejechaniu mety zawodnicy skierowani będą w ulicę Moniuszki, gdzie w gmachu Polskiej YMCA otrzymają natrysk i masaż.

5. Zawodnicy, obsługa techniczna i wszyscy towarzyszący wyścigowi zakwaterowani zostaną w „Grand Hotelu”, „Savoyu” i „Polonii”.

6. Obiad, kolacja i śniadanie w dniu 2 maja w Sali Malinowej „Grand Hotelu”.

7. Auta i wszystkie pojazdy mechaniczne towarzyszące wyścigowi zaparkowane zostaną na placu przy ul. Daszyńskiego.

8. Ulicą Piotrkowską zostaną poszerzone tyłko auta komandora wyścigu, komisji sędziowskiej i prasy, aby zapewnić jak najwięcej bezpieczeństwa finiszującym kolarzom i nie załaniać pola widzenia publiczności.

9) Ruch na ulicy Rzgowskiej, Placu Leonarda i Piotrkowskiej zostanie zamknięty o godzinie 16-tej.

10. Start honorowy do II Etapu Łódź — Wrocław nastąpi w dniu 2 maja przed redakcją „Głosu Robotniczego” o godzinie 9.30 rano. Start lotny przed Parkiem „Wenecja”.

Na szosie i bieżni...



W niedzielę na szosie warszawskiej odbyły się wyścigi kolarskie, zorganizowane przez ŁÓZK. W biegu na 50 km dla posiadaczy kół wyścigowych pierwsze miejsce zdobył Boruc (ŁKS) w czasie 1 godz. 36 min. 53 sek. w czasie 38 min. 38 sek. W biegu na 25 km dla posiadaczy rowerów turystycznych pierwszy do mety przybył Szczeniak DKS w czasie 48 min. 24 sek. przed kolegą klubowym Izdebskim w czasie 48 min. 24,2 sek.

W niedzielę na stadionie Wimy odbył się Dzień sprintów i sztafet, zorganizowany przez ŁÓZLA. Startowało około 60 zawodników klubów okręgu łódzkiego. W biegu na 100 m seniorów wygrał Pawłowski DKS w 11,2 sek. W biegu dla juniorów na 60 m wygrał Woźniakowski ŁKS 7,7 sek. W biegu na 200 m dla juniorów wygrał Woźniakowski 26 sek. W biegu na 60 m pań — Zakrzewska HKS 8,4 sek. Sztafetę 4x100 m pań — zespół DKS-u w czasie 53,2 sek. Sztafetę olimpijską — RKS w czasie 3 min. 53,1 sek. Szwedzi TUR 2 min. 15,3 sek., jak również 4x400 m w czasie 3 min. 55,5 sek. Sztafetę 3x1000 m — PKS 8 min. 62,2 sek. Sztafetę 4x100 — ŁKS. Sztafetę 4x100 m pań — PKS w czasie 1 min. 2 sek.

3 godzinny wysoki napięcia

Wąsikowski nie zawiódł łodzian i zademonstrował piękną jazdę na żużlu



W niedzielę, już o godzinie 10-tej rano przez Plac 9 Maja w stronę stadionu, z którego dochodził przytłumiony warkot motorów — podążał tłum widzów, zwolenników silnych emocji. Pierwszą eliminację naszych żużlowców do mistrzostw Polski, a przede wszystkim start „szalonego jeźdźcy” Wąsikowskiego, który nie dawno powrócił do kraju z Anglii z doskonałą maszyną specjalnie zbudowaną do wyścigów żużlowych — wywołał w Łodzi ogromne zainteresowanie. Na trybunach zebrał się 10-tysięczny tłum i z zapartym oddechem oczekiwał rozpoczęcia biegu.

Wreszcie na znak startu ruszyli pierwsi zawodnicy, aby na przestrzeni 4 okrążeń toru (2.100 m) stoczyć pierwszy bój. Oglądaliśmy około 20 biegów — wszystkie były dreszczem grozy i wiele obaw o całość tych „czarnych” śmiełków. Gdy Wąsikowski kładł się na wirach swą swobodą do przodu maszyną, a lewą nogą wznosił tumany czarnego kurzu, widownia wstrzymywała oddech, gdy leżąc zaś na kierownicy mijał w szalonym pedale trybunę — zrywali się burze oklasków i wszyscy oddychaliśmy z ulgą. Nareszcie chwila spokoju, odprężenia nerwów.

Tak zapanowali sobie nerwy przez 3 godziny, w ciągu których oglądaliśmy wiele cie-

kawych pojedynków, do najbardziej widowcznych musimy zaliczyć tylko kilka biegów, a więc przede wszystkim pojedynki Krakowiaka (Łódź) z Olejniczakiem z Leszna, Kolaczka (Łódź) z Krakowiakiem (Łódź) i Nowackim (Ravicz).

Najlepsze czasy uzyskali w swych biegach Wąsikowski (Warszawa) oraz Olejniczak (Leszno) (4 okrążenia toru 1 m. 50 sek. Najwięcej pierwszych miejsc „zagarnęli” Wąsikowski i Nowacki (Warszawa) i oni uplasowali się w

Pięściarze Zrywu walczą i zwyciężają

Pięściarze Zrywu w sobotę i niedzielę rozegrali dwa spotkania towarzyskie które przyniosły im dwa zwycięstwa. W sobotę pokonali zespół „Victorii” 9:0, a w niedzielę „Korab” (Piotrków) 10:0.

W meczu z „Victorią” punkty dla Zrywu zdobyli Bergantel, Czarniecki, Ławniczak (remis), Taborek, Przepiórka, w meczu z „Korabem” — Potocki, Konarski, Kacmarek (wygrał przez k.o. w I rundzie), Przepiórka (remis) i Taborek (k.o. w II rundzie).

Zwycięstwa pięściarzy Zrywu świadczą o tym, że Zrywacy są w „gamie” i nie myślą jeszcze o zawieszaniu rękawic na kołku.

Prezentujemy kolarzy CSR



Wielokrotnie donosiliśmy, najgłośniejszym wśród nich będzie Jan Vesely, król czeskich szos.

JAN VESELY

Jan Vesely urodził się 16.VI. 1923 roku, a więc jest zawodnikiem młodym, a jednak może poszczycić się już poważnymi sukcesami. W 1945 i 46 roku zdobył mistrzostwo górskie CSR, w 1946 r. mistrzostwo szosowe CSR, w 1947 r. mistrzostwo szosowe i górskie oraz w 1947 roku pierwsze miejsce w wyścigu Praga — Karlove Vary — Praga w nowym rekordowym czasie.

Wraz z Veselym w wyścigu Warszawa — Praga — Warszawa startują: Cibula Karel, Bohdan Kretoslav, Loos Miloslav, Konarek Josef, Krejcu Emanuel i Aubrecht.

CIBULA KAREL

Cibula Karel ma lat 25. Sport kolarski uprawia od 1941 roku. W 1946 roku przebywał przez kilka miesięcy w Paryżu, gdzie inten-

sywnie trenował. W 1946 r. zdobył tytuł mistrza CSR na dystansie 50 km. W 1947 r. w wyścigu Praga — Karlove Vary — Praga był trzecim, w szosowych mistrzostwach CSR — drugim.

BOHDAN KRETOSLAV

Bohdan Kretoslav ma lat 22. Sport kolarski zaczął uprawiać w 1944 roku i już od tej pory zdobył 43 pierwsze nagrody. Reprezentował barwy CSR na mistrzostwach świata w Paryżu w roku ub.

LOOS MILOSLAV

Loos Miloslav ma lat 34. Sport kolarski uprawia od 1930 roku. Poszczycić się może 4-ma mistrzostwami, oprócz nich zwyciężył w 83 wyścigach, w 63 zdobył drugie miejsce, a w 43 — trzecie. Prócz tego posiada 9 różnych rekordów szosowych, a w 1936 roku reprezentował barwy CSR na olimpiadzie w Berlinie.

KONAREK JOSEF

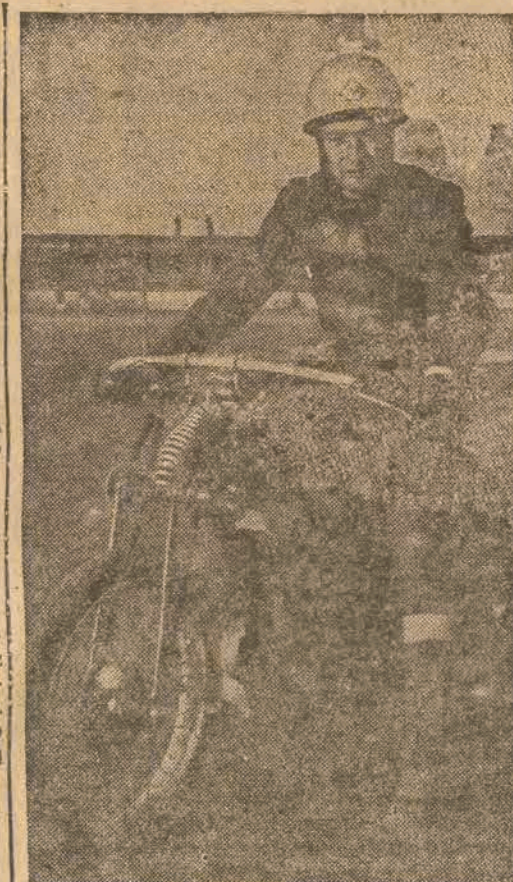
Konarek Josef ma lat 37. W 1936 roku na mistrzostwach świata w Zurychu zajął pierwsze miejsce w „handicapie”. Siedem razy zdobył mistrzostwo CSR na szosie w mistrzostwach górskich i na torze.

KREJCU EMANUEL

Krejcu Emanuel (startuje w konkurencji indywidualnej) ma lat 22, jest to b. zdolny kolarz.

AUBRECHT

Aubrecht (konkurencja indywidualna) ma lat 27 i wyróżnił się na obozie w Pieszczy-



Wąsikowski (Warszawa)

końcu na piątym miejscu (18 punktów) przed Kolaczkiem (KS Tramwajarz) 17 pkt., Olejniczakiem (Leszno) 17 pkt. i Niekretem (Gdańsk) 17 pkt.

Dalsze miejsca zajęli: Szalkowski (Grudziądz) 15 pkt., Machowski (Częstochowa) 13 pkt., Krakowiak (Łódź) 13 pkt., Maciejewski (Ostrów) 12 pkt., Osowiecki (Warszawa) 10 pkt., Zymirski (Warszawa) 9 pkt., Dziubany (Katowice) 8 pkt., Klasa (Gdynia) 8 pkt., Frąckowiak (Poznań) 8 pkt., Dziura (Rybnik) 6 pkt. i Wagner (Bydgoszcz) 1 pkt.

Kl. A okręgu łódzkiego

TUR ŁÓDŹ NAD ŁKS 4:1 (2:0)

ZJEDNOCZONE pokonało WIDZEW 4:3 (1:3)

KLASA A NA PROWINCJI

W niedzielę, w zawodach o mistrzostwo piłkarskiej klasy A ŁÓZPN-u na prowincji uzyskano następujące wyniki:
Pabianice: PTC — Boruta 3:1
Piotrków: Concordia — ZZK 3:2 (3:2), Tomaszów: TUR — Lechia 1:0 (0:0).

Po uwzględnieniu ostatnio uzyskanych wyników, na czele tabeli kroczy TUR z Tomaszowa, dalej zaś: PTC, Lechia, Widzew, Zjednoczone. ŁKS, ZZK, Concordia, Pabianice, TUR (Łódź).